

Серджи Белбел

В ТОСКАНА

Превод от каталонски:
Нева Мичева

Действащи лица

МАРК, на четиресет години
ЖУАНА, на трийсет и осем
ЖАУМЕ, на четиресет и осем
МАРТА, на трийсет и пет

Място

Стилизирани интериори във всички сцени, с изключение на епилога, в който Тоскана трябва да бъде представена възможно най-подробно и в цялото си великолепиe.

Време

Първото десетилетие на ХХІ век.

СЦЕНА 1

Стая. Марк и Жуана. Седят на леглото. Усмиват се. Разсъбличат се взаимно. Целуват се, милват се, разговарят.

МАРК: Боли ме глава.

ЖУАНА: Взе ли хапче?

МАРК: Да.

ЖУАНА: Какво ти има?

МАРК: Нищо... Нищо ново. *(Усмивва се.)* Всъщност не съм добре. Тоест... *(Пауза.)* Абе ти знаеш.

ЖУАНА: Кое?

МАРК: Все едно, предпочитам да не го обсъждаме.

ЖУАНА: И така ли смяташ да го оправяш?

МАРК: Кое?

ЖУАНА: Проблема си.

МАРК: Мислиш ли, че имам проблем?

ЖУАНА: Не знам, ти кажи.

МАРК: Никакъв проблем нямам.

ЖУАНА: Не си във форма. И не от вчера, нали си даваш сметка?

МАРК: Не знам, ти кажи.

ЖУАНА: Искаш аз да ти кажа ли? *(По-дълга целувка.)*

МАРК: Не знам дали искам. Не знам.

ЖУАНА: От месеци си все така. Много време стана вече. И не е моя работа да се боря с твоите състояния.

МАРК: Не.

ЖУАНА: Не. Но...

МАРК: Но какво...?

ЖУАНА: Поне...

МАРК: Какво...?

ЖУАНА: Мога да те измъкна за няколко дни... Само двамата, както преди.

МАРК: Какво имаш предвид?

ЖУАНА: „Такова щастие не е възможно два пъти за един живот.“ Помниш ли кога и къде ми го каза?

МАРК: Отдавна. Насаме. *(Пауза.)* В Тоскана.

ЖУАНА: Заповядай. *(Подáva му плик.)* За нашата годишнина. Отвори го.

МАРК: Какво е това?

ЖУАНА: Виж де.

МАРК: Екскурзия в Тоскана. Десет дни. Само двамата.

ЖУАНА: Радваш ли се?

МАРК: Както преди...

ЖУАНА: Ами да. Преди, сега... може да си имаме грижи, но нещата не са чак толкова различни. Няма къде да се скриеш от грижите. Преди, сега... всъщност нищо не се е променило кой знае колко.

МАРК: Не.

ЖУАНА: Не.

МАРК: Но... *(Гледа билетите, които е извадил от плика, дуплянката на хотела, рекламните листовки за Тоскана.)* Ти сериозно ли? Или...? Сериозно?

ЖУАНА: Радваш ли се?

МАРК: А ти?

ЖУАНА: Радваш ли се или не?

МАРК: Аз дали се радвам?

ЖУАНА: Да.

МАРК: Ти ме радваш.

ЖУАНА: Не... Не...

МАРК: Само двамата... Както в началото...

ЖУАНА: Както в началото...

МАРК: Страхотен подарък. А аз нищо не съм ти приготвил.

ЖУАНА: Вечерята.

МАРК: Не се брой. Заслужаваш много повече. *(Звъни мобилен телефон.)* О, не... Не! Твоят е!

ЖУАНА: Момент... *(Взима апаратчето. Поглежда дисплея. Сякаш не разпознава номера. Отговаря.)* Да? *(Прави физиономия. Затваря. Остава телефона.)*

МАРК: Какво?

ЖУАНА: Грешка. *(Пауза.)* Ти май не се радваш?

МАРК: Ей сега се връщам. *(Исправя се, гол от главата до петите. Прави няколко крачки. Спира. Поглежда я. Усмивва се се.)* В Тоскана. С теб. *(Излиза.)*

СЦЕНА 2

Баня. Марк е под душа. Вратата е отворена. Вижда се прозорец. Чуваме Жуана, без да я виждаме.

МАРК: Знаеш ли дали го държат същите хора? *(Пауза.)* Ехо, чуваш ли ме?!

ЖУАНА *(Зад сцената.)*: Да, да. Какво?

МАРК: Викам, знаеш ли дали още го държат същите хора? Хотела в Тоскана!

ЖУАНА *(Зад сцената.)*: Ааа, да, да! Като се обадох да направя резервацията, говорих с жената. Същата симпатяга си е. И прекрасно си спомняше за нас!

МАРК: Стига бе?

ЖУАНА *(Зад сцената.)*: Как няма да си спомня, като във фойайето им виси твоя картина! От второто ни ходене, сецаш ли се?

МАРК: За картината – да. За фойайето – не.

ЖУАНА *(Зад сцената.)*: Ти на следващата година много се зарадва, като я видя рамкирана и закачена точно срещу входната врата.

МАРК: Вярно?

ЖУАНА *(Зад сцената.)*: При това рамката беше просто безупречна, ти да видиш. Хем я бяха избрали самички. Личеше си, че разбират от живопис.

МАРК: А, да. Да, да.

ЖУАНА *(Зад сцената.)*: Нямах представа колко е доволна жената, че имат твоя картина. Каза, че преди две години някакви клиенти ѝ предложили тлъста сума за нея, но тя не се съгласила. И през ум не ѝ минава да я продаде. Как няма да си те спомня. Запази ни най-хубавата стая.

МАРК: Апартаментата с дървената греда?

ЖУАНА *(Зад сцената.)*: С терасата.

МАРК: Страхотно.

ЖУАНА *(Зад сцената.)*: Ооо. Помниш ли онези залези?

МАРК: Има си хас! *(Пауза.)* Ей сега свършвам.

ЖУАНА *(Зад сцената.)*: Не се бави много, че заспивам!

МАРК: Идвам, идвам! *(Излиза изпод душа. Взима си хавлията.)* Жуана!... Как се казваше жената, че не си спомням? *(Пауза. Тя не отговаря.)* Габриела? *(Пауза.)* Грациела?

(Пауза.) Как се казваше?! (Стира да се бърше. Поглежда към вратата.) Ей?! Не ме ли чуваш? Викам, как се казваше онази жена от хотела?! (Пауза. Оттатък не се долавя нито звук.) Жуана! Заспа ли?! Ехо! (Пауза.) И таз добра. (Пауза.) Габриела ли беше или Грациела?! Ехооо! (Иронично.) Има ли някой вкъщи?! (С обичайния си глас.) Вечно едно и също, Жуана. Напоследък на мене много ми се събра и съм в лоша форма, ама ти заспиваш където и когато дойде, особено когато си с мен! (Пауза.) Жуана! (Облича халат.) Жуана, отговори де! (Мълчанието на Жуана започва да го притеснява.) Жуана?... (Напрегната тишина.)

Марк стои неподвижно по средата на банята. Вторачва се в отворената към съседната стая врата. Потръпва. Жуаниното безмълвие го тормози. Неочакван звън раздира тишината. Телефонът на Жуана. Мелодията се чува силно и безспирно. Жуана не вдига. Марк е изплашен.

МАРК: Жуана, пак ти звъни телефонът! (Пауза.) Защо не вдигаш? Аз още не съм готов! Не мога!... (Пауза.) Жуана, вземи телефона! (Пауза.) Обади се, ако обичаш! (Пауза.) Жуана! (Телефонът млъква.) Какво става, Жуана?!

Излиза от банята. Тишина. Чуваме го да вика Жуана.

МАРК (Зад сцената.): Ама... къде си? Жуана! Какви са тези шегии?! Жуана! Излезе ли, какво ли? Без дрехи?! Жуана! Жуана, къде си?

Марк се връща в банята, отчаян е. Гледа се в огледалото. Задъхва се, очите му са облепени. Хваща се с две ръце за главата.

МАРК: Да не ме е напуснала? (Пауза.) Глупости. (Пауза.) Не може да бъде. (Пауза.) Какво стана? (Пауза. Стяга го сърцето. Обзет е от пристъп на паника.) Трябва ми помощ. (Пауза.) Помощ. Моля.

Марк стиска клепачи и диша дълбоко. Мъчи се да се отпусне. Отваря очи. Нещо сякаш се мярва от другата страна на прозореца. Марк се сепва и рязко се обръща нататък. Нищо не се случва, но сега го обхваща и усещането за надвиснала беда. И действително, малко след това прозвучава изстрел, шум от строшени стъкла и глух удар. Някой е стрелял от оттатъшната страна на прозореца и куршумът е уцелил Марк в средата на челото, между очите. Свлича се на пода покосен. Тишина. От главата му шурва струйка кръв. Откъм другата страна на отворената врата в банята пада нечия сянка. Сянката на някой, който приближава. Пристъпва в банята. Оказва се Жуана, по пенюар. Вижда тялото на Марк. Гледа го без вълнение, неестествено спокойно.

ЖУАНА: Какво правиш? Ставай, палячо. (Тишина. Вижда кръвта.) Това пък какво е?

Марк се размърдва. Надига се. Има дупка на челото, лицето му е обляно в кръв. Жуана не се трогва. Гледа го с ледено изражение.

МАРК: Някой ме простреля в главата. (Пауза.) Умрях. (Пауза.) Някой ме уби. (Пауза.) Но кой? (Пауза.) Ти знаеш ли? (Пауза.) Кой ще иска да ме убие... мене?

ЖУАНА: Кой ще иска да те убие ли, Марк? (Пауза.) Много хора. (Пауза.) Много.

Жуана излиза от банята. Марк се разридава. Отново се поглежда в огледалото. Яд го е на себе си. Завира пръст в дупката на челото си и гневно започва да изчопля мозък и да го пуска на парчетии в мивката.

Тъмнина.

СЦЕНА 3

Бар. Чаши. Марк разговаря със своя най-добър приятел Жауме.

ЖАУМЕ: Как беше в Тоскана?

МАРК: Беше... Как да ти кажа... От сума време не бяхме ходили. Знам, че не вярваш в абсолютното щастие, но...

ЖАУМЕ: ...този път си беше абсолютно щастие.

МАРК: Малко ми е... неудобно даже, но да.

ЖАУМЕ: Ами чудесно. Честито.

МАРК: Нямах понятие какво нещо. От една страна, аз съм в някакъв странен период... Абе, не е като да не знаеш... От друга, с Жуана напоследък не вървеше, както... Тя се скъсва от работа... и нали добре се справя, шефовете ѝ са доволни и я товарят ли, товарят допълнително... и от толкова бачкане се виждаме има-няма по пет минути дневно. От години не бяхме пътували само двамата и... Така де. Пък и в Тоскана. Едно от най-хубавите места в... в света.

ЖАУМЕ: В *нашия западен* свят, искаш да кажеш. Какво знаеш ти за света, като никога не си стъпвал нито в Азия, нито в Африка!

МАРК: Стъпвал съм, как да не съм!

ЖАУМЕ: Да, за по седмица-две на всеки от континентите, в ролята на богатия глезяк от чужбина!

МАРК: Какво искаш да кажеш?!

ЖАУМЕ: Ние с тебе кътните зъбки си знаем, хлапе... Ти тези твои ръчици само с бои и терпентин си ги цапал...

МАРК: Не всички имаме късмета да сме археолози като тебе...

ЖАУМЕ: Не е необходимо да правиш разкопки, за да се докоснеш до страданието на другите.

МАРК: Днес ги приказваш едни...

ЖАУМЕ: А ти? Да кажеш, че си изпитал *абсолютното щастие* в този наш свят, си е жива обида за обикновените хора... За хората от Азия, Африка и още ред места, където извън четири- и петзвездните хотели дори *относителното щастие* е немислимо.

МАРК: Добре де, за какво ми го говориш това сега?

ЖАУМЕ: Абе карай, без да искам... Докъде бяхме стигнали... А, да, наблизичко... в *Тоскана*. Хайде, думай, как си изкарахте?

МАРК: Ти си... Хайде от мен да мине... Беше по-хубаво от най-хубавото, което можеш да си представиш. Последният ден, няколко часа преди да тръгнем за летището, си помислих (на нея обаче не ѝ казах, за да не ме изтълкува погрешно): „Ето сега бих умрял. Бих пукнал тук на мига и край на проблемите!“ Нямаше ли да е велико животът да свършва в някой от върховите си моменти? Да сме сигурни, че всичко ще приключи по най-добрия възможен начин?

ЖАУМЕ: С хепиенд?

МАРК: Теб от какво те е страх повече... *(Пауза.)* Да знаеш, че настъпва краят, или да не знаеш какъв ще бъде?

ЖАУМЕ: Аз... *(Пауза.)* Предпочитам да сменим темата.

МАРК: Защо?

ЖАУМЕ: Така. *(Пауза.)* Просто ми е неприятно да говоря за такива неща, нали знаеш. *(Пауза.)* По-добре разказвай за Тоскана. Какви вина пихте? Пейзажът продължава ли да е все така впечатляващ? И през есента да лумва в най-ярки цветове? Хубаво време ли хванахте? Жуана доволна ли беше? Ти рисува ли?

МАРК: Мен и от двете ме е страх. И да знам, и да не знам. *(Пауза.)* Най-хубавото кианти. Невероятен пейзаж, незабравими залези. Валя малко и всеки ден имахме слънце. Жуана беше във фантастично настроение и не се отлепахме един от друг по двацет и четири часа в денонощието. И двамата си изкарахме екстра. За рисуване не остана време, сещаш се защо, само нахвърлях едно-друго в скициника. И туйто. *(Пауза.)* А ти си хипохондрик, Жауме.

ЖАУМЕ: Извинявай, май ти пресяхох вдъхновението. Не съм по тези разговори. Но щом държиш – мисля, че смъртта и болката са неделими. Като двете страни на медала. Няма смърт без болка, все едно собствена или чужда. По същия начин няма истинска болка, под която да не прозира заплахата от смърт. Така че е абсурдно да ме питаш дали от едното повече ме е страх, или от другото: едното е лицето, другото – opakото. А да разправяш, че искаш да умреш в мига на върховното си щастие, ще ме прощаваш, си е една върховна идиотщина.

МАРК: Наричай го както щещ. Аз обаче наистина помислих, че искам да умра.

ЖАУМЕ: *Помислил бил.* Гледам, че си още тука.

МАРК: За нещастие.

ЖАУМЕ: Ами... да се беше самоубил тогава.

МАРК: Ами ако се бях самоубил? *(Пауза.)* Не вярваш ли, че съм способен да го направя?

ЖАУМЕ: Никак. *(Пауза.)* Нито си способен да го направиш, нито да го помислиш, нито дори да го кажеш наистина.

МАРК: Ако искаш да знаеш, вече го *помислих*. В Тоскана, преди една седмица. И за казването не е вярно, току-що ти го *казах* на тебе. Само остава да го направя.

ЖАУМЕ: Марк, да не ти се е случило нещо в Тоскана?

МАРК: Само остава да го *направя*.

ЖАУМЕ: Или напротив!

МАРК: Дилемата не е „живот или смърт“ .

ЖАУМЕ: Нима? Какво е тогава?

МАРК: Дилемата е... „Има ли дилема, или няма?“ Защото, каквото и да си приказваме... не смяташ ли, че в крайна сметка животът винаги надделява над уж неразделните смърт и болка?

ЖАУМЕ: Не разбирам...

МАРК: Всички имаме някакъв опит с безнадеждно болни хора. Ти повече от мен, не се съмнявам. Някои остават в съзнание по-дълго от други. Но до един са наясно *какво* става с тях. И се питат *как* ще свършат, и се молят да е колкото се може побезболезнено. В повечето случаи – и да не е скоро. А за да си изразят най-несподелимите чувства, ползват метафори... „Водичка ще ми сипеш ли?“ означава „Не си отивай, остани още малко, твоята компания ми е приятна и ми дава кураж да посрещна неизбежното. И е по-добре да направиш каквото ти казвам, защото след седмица-две вече няма да можеш да ме гледаш и докосваш...“ . Тогава ти взимаш пластмасовата чашка, гледаш смъртника в очите и докато му помагаш да отпие, четеш там думите, които устните не са посмели да произнесат, и оставаш още малко. А като тръгнеш да си ходиш, смъртникът отронва: „Много те обичам“ – нещо, което никога преди не ти е казвал, не и така директно, така недвусмислено. Само че това „обичам те“ на смъртника е най-нелепата и вероломна метафора под небето. Защото значи буквално „не ми се умира“ . Нищо повече. Ни обич, ни дяволи. Просто иска да не го забравяш. Исква, като излезеш от болничната стая, да отнесеш частичка от него в главата си. Късче от живота, който умира. И ти покорно отнасяш. Вече и да искаш, няма да можеш да изличиш от паметта си начина, по който те е гледал, докато си му разквасвал устата с вода от пластмасовата чашка. Няма шанс да забравиш очите му. И всеки път, като се заровиш из спомените си, парченцата, от които е съставена тази сцена, ще се събират и твоят смъртник ще оживява. (*Пауза.*) Ако не друго, поне погледът му ще пребъде в главата ти. (*Пауза.*) Затова няма дилема. Животът винаги побеждава.

ЖАУМЕ: Засега.

МАРК: Винаги.

ЖАУМЕ: Докато не свърши.

МАРК: Да, ама не свършва.

ЖАУМЕ: Рано или късно ще свърши.

МАРК: Има много още.

ЖАУМЕ: И какво от това? Ще се изчерпи. Апропо, като тръгна да мра някой ден, с Жуана по никакъв начин не давайте да ви кажа, че ви обичам. *(Пауза.)* Хайде, сега е ред на пикантерията.

МАРК: Моля?

ЖАУМЕ: Искам подобрени детайли от Тоскана, умнико.

МАРК: И през ум не ми минава да ти ги разправам.

ЖАУМЕ: С Жуана... *Наситено* ли беше?

Марк се усмихва и кима. Жауме поклаща глава, сякаш му заблязва. После си поглежда часовника и лицето му се изопва. Потти се. Вади носна кърпичка и си трие челото. Марк го наблюдава.

СЦЕНА 4

Лекарски кабинет. Марк е седнал. Влизат лекарка и медицинска сестра. (Жуана и Марта.) Сестрата носи папка с напечатани листове.

ЖУАНА: Така, сега сестрата ще ви даде едни документи за подписване.

МАРК: Документи ли... какви?

ЖУАНА: Писмено съгласие за терапията, на която се налага да ви подложим.

МАРК: Каква терапия?

ЖУАНА: Болнична бумащина. Законът ни задължава.

МАРК: Какво ви задължава законът? Кой закон?... Докторе... Какво става?

ЖУАНА: Нали ви обясних подробно – терапията е експериментална и предполага някои рискове. Незначителни, но все пак. Вие се съгласихте. Сега трябва да подпишете. Може би не сме се разбрали? Ако искате, пак да ви обясня?

МАРТА: Извинете. Да изляза ли?

ЖУАНА: Не.

МАРК: За какво изобщо говорим?

ЖУАНА: Ако не желаете да започваме тази терапия, няма проблем, но в такъв случай...

МАРК: Чакайте... колко живот ми остава? *(Лекарката и медицинската сестра се споглеждат.)* Малко ли е?

ЖУАНА: Ние не го формулираме така. Предвид необратимостта на вашето заболяване, процесът се ускорява от ден на ден. Нашето лечение...

МАРК: Необратимост? Процес? Ускоряване? Какво говорите?

МАРТА: Умирате. *(Пауза. Лекарката я поглежда строго.)* Пардон.

ЖУАНА: Ако обичате!

МАРК: Момент, момент. *(Към медицинската сестра.)* Искам да чуя вашата гледна точка. *(Лекарката отваря уста да вметне нещо.)* Не, прощавайте. Искам тя да ми го каже, по нейния начин. Какво ме чака?

МАРТА *(Поглежда лекарката, която я насърчава с кимване.)*: Ако не се подложите на тази терапия, туморите ще се разпространят безконтролно, докато не предизвикат пълен срив на повечето ви органи. *(Пауза.)* Докато не хвърлите топа, един вид.

ЖУАНА: Господинът разбра.

МАРК: Да.

ЖУАНА: А ако се подложите на терапията...

МАРК: Ще се излекувам ли?

ЖУАНА: Не знаем с точност. Но...

МАРК: Ще ми отложите края.

ЖУАНА: Аз не бих се изразила по този начин...

МАРТА: А аз – да. (*Пауза.*) Дайте да се разберем като хората, че не мога да го трая това шикалкавене, честно! (*Към лекарката.*) Тоя нещастник иска да чуе няколко голи, конкретни факта, не разни технически тинтири-минтири, нали така? (*Марк кимва стъписан.*) Иска да му се каже истината. *Истината!* Стига сме му мътили главата! Слушайте ме внимателно, господине: смъртта ви ще е ужасна, с или без терапия. И тъй като терапията е бая драстична, с нея току-виж сте се измъчили повече, отколкото без нея. Вярно, ако ви лекуваме, ще ви удължим дните. Я издаяните месец-два отгоре, я не. Макар че може и да са четири или, с повечко късмет, даже шест! Само че през тези два, четири или шест месеца ще сте в такова плачевно състояние, агонията ви ще е толкова кошмарна и болезнена, с повръщане, световъртежи, мигрени и депресии, ще се нагълтате с такова количество успокоителни... че да ви кажа, не знам заслужава ли си. Пък и нервите на вашите близки... ще ги държите на нокти през цялото това време! Ще тормозите по-дълго и себе си, и тях. Не бъдете егоист, човече. В момент като този надали ви е до другите и единственото, за което сте склонен да мислите, е собственият ви, непрежалим животоц... сякаш с нещо е по-ценен от животите на милиони хора, които ежеминутно измират по света при далеч по-страшни обстоятелства... Знам, че не му е сега времето да ви опявам и че шубето здраво ви тресе, но все пак... къде отиде достойнството ви, драги? Достойнството си на кого оставяте? А семейството си изобщо обичате ли? Ама честно? Пощадете поне него, поне на него спестете страданието! Дайте пример за трезвомислие и справедливост, за ей тонинко солидарност с човечеството! За Бога, не подписвайте! Не падайте толкова ниско!

Пауза. Марк гледа втрещено медицинската сестра и лекарката. Лекарката взима документите и му ги подава.

ЖУАНА: Не ѝ обръщайте внимание. Ние не работим така. По никой начин. В нашата клиника гледаме сериозно на задълженията си. Тази госпожица незабавно ще изхвърчи оттук със съответната характеристика.

МАРТА: Да бе, да.

ЖУАНА: Терапията действително ще ви удължи живота. По нашите критерии и норми напълно безнадеждни случаи не съществуват. А и вашите близки не биха разбрали, ако не опитате всичко, което може да ви помогне, не мислите ли? Подпишете.

Напрегнато мълчание. Марк гледа двете жени. Не знае какво да каже, не знае какво да прави. Внезапно зазвънява телефонът на Жуана. Тя го вади от джоба си и поглежда дисплея.

ЖУАНА: Виж ти... Извинете. (*Натиска копче.*) Сега не мога, имам пациент. Ще ти се обадя след двадесетина минути, окей? (*Затваря.*)

МАРТА: Кой беше?

ЖУАНА: Теб какво те интересува? (*Към Марк.*) Извинете, мъжът ми беше. Все в най-неподходящия момент ще се обади. Ту пита какво да вземе за вечеря, ту – какво да сложи в буябеса⁴... Много обича да готви и доста го бива, само дето постоянно забравя разни дреболии... Колко пъти му казвам: „Гледай някак си сам да се справиш, не върви час по час да ме търсиш я за това, я за онова... знам, че откакто майка ти остаря и вече не стъпва в кухнята, няма кой да ти виси над главата, но аз съм затънала до гуша в работа и не е редно да ме прекъсваш, за да питаш колко скариди да купиш, ръжен ли да е хлябът и каква марка да е виното, тъкмо когато съм седнала да обяснявам на пациент най-важната дилема в живота му. Да си имаме уважението!“ А той – все едно на стената говоря. Нали видяхте.

МАРТА: Аха, значи мен не ме интересува кой се обажда, а него го интересува, така ли? И защо на него му каза?

ЖУАНА (*Към Марк.*): Защото те обичам.

Пауза. Марк разпознава Жуана в лекарката. Тя го гледа разнежено.

МАРТА: Аз като предлагам да ви оставя насаме, ти – не, та не... Е, прощавайте.

Медицинската сестра (Марта) излиза. Жуана отива при Марк и го целува.

МАРК: Обичаш ме.

ЖУАНА: Да.

МАРК: Наистина ли?

ЖУАНА: Е какво значение има сега дали е *наистина*? Ти умираш. Важното е аз да го кажа, а ти да повярваш.

МАРК: Да. (*Пауза.*) Ще повярвам. Явно това ми е последната утеха... (*Пауза.*) Я пак.

ЖУАНА: Обичам те.

Пауза. Целуват се. Тя го гледа и се усмихва.

⁴ Буябес (фр. *bouillabaisse*) е гъста провансалска чорба, сварена от няколко вида риба, миди, зеленчуци (домат, праз, целина) и подправки (чесън, портокалова кора, дафинов лист, босилек, шафран и др.). – Б. пр.

ЖУАНА: Хубаво. Хайде сега по същество. (*Добива тържествено, съсредоточено изражение.*) Готов ли си? (*Пауза.*) За приготвянето на буябес най-важното е да се набави прясна риба...

Тъмнина.

СЦЕНА 5

Бар. Марк и Жуана пият кафе. Тя му подава списък с продукти.

ЖУАНА: ...по възможност уловена същия ден, в никакъв случай замразена. Останалите съставки са ти в списъка. Купи бутилка бяло вино – избери някое прилично, но не най-скъпото. Не знам защо си си внушил, че колкото е по-скъпо, толкова е по-добро... С буябеса по вървят сухите вина, защото не променят прекалено много вкуса на рибата и морските дарове... *(Пауза. Марк влиза някъде другаде.)* Какво се умисли?

МАРК: Марка?

ЖУАНА: А, ти си прецени... *(Пауза.)* Всичко наред ли е?

МАРК: Не знам.

ЖУАНА: Нали каза, че ти се прави буябес?

МАРК: Да. *(Пауза.)* Но е голямо трепане, ще трябва да вися в кухнята целия следобед.

ЖУАНА: Нашите приятели си заслужават усилието. Нали? *(Пауза.)* Може би поне мъничко... и аз?

МАРК: Моля? Какво каза?

ЖУАНА: Слушай, Марк, не знам какво ти става, но откакто се прибрахме от Тоскана си по-зле от всякога. Вчера каза, че ще ти е много приятно да приготвиш нещо по-така за вечеря, че обичаш да шета из кухнята с часове, че добре ще ти дойде и ще се поотпуснеш, че искаш да впечатлиш Жауме и Марта, и когато най-накрая решихме да е буябес...

МАРК: СТИГА С ТОЯ БУЯБЕС!!

Напрегната пауза. Жуана става.

МАРК: Къде тръгна?

ЖУАНА: Няма да ми държиш такъв тон. И то пред хора. Не съм боксова круша за гадните ти настроения.

МАРК: Седни, моля те.

ЖУАНА: Не.

МАРК: Извинявай. *(Пауза.)* Извинявай. *(Пауза.)* Седни. *(Жуана сядва.)* Може ли...? Може ли нещо да те питам? *(Пауза.)* Представи си, че съм болен... Че съм се разболял от нещо нелечимо... *(Пауза.)* Би ли го понесла?

ЖУАНА: Дали бих го понесла ли?... Кое по-точно?

МАРК: Ами... всичко... да ме гледаш как гасна... западам... умирам.

ЖУАНА: Стига! Стига, моля те! *(Пауза.)* Кажу сериозно... *(Пауза.)* Да не си болен?

МАРК: Няма значение дали съм, или не съм. Ти не би го понесла. И мене не би понесла. Мене лично.

ЖУАНА: КАК СМЕЕШ! Как е възможно да...? Болен ли си, или не си? *(Пауза.)* Говори! *(Пауза.)* Имам среща с Марта, всеки момент ще дойде! Имаш ли нещо да ми казваш преди това?

МАРК: Тя най-добре ще ти го обясни.

ЖУАНА: Кой? Марта ли? Какво? Какво ще ми обясни Марта?!

МАРК: Зарежи.

ЖУАНА: Не, не. Какво общо има Марта с твоята хипотетична болест? Объркваш ме!

МАРК: Нищо. Нищо общо няма. Имах предвид, че Марта... *(Пауза.)* Че тя като медик... най-добре може да ти обясни целия процес...

ЖУАНА: КАКЪВ ПРОЦЕС?!

МАРК: Ами, развитието на... болестта...

ЖУАНА: КОЯ БОЛЕСТ?!

МАРК: Малко по-тихо, ако обичаш, става ли? Съвсем вгорчи на ей оня човечец джин-тоника.

ЖУАНА: МАМА МУ СТАРА, МАРК! *(Пауза.)* Болен ли си от нещо?

МАРК: Не. *(Пауза.)* Не съм бе. Честно. Не.

ЖУАНА: Тогава...?

МАРК: Тогава... какво?

ЖУАНА: Защо ме разиграваш?

МАРК: Е хайде, чак пък толкова. Стига де.

ЖУАНА: Стига значи? НЕ, НЕ СТИГА! Изморих се от твоето отношение, от твоето мусене, от твоите безумни и безпочвени вманичавания, от лошите ти настроения...

МАРК: В Тоскана, преди няколко седмици...

ЖУАНА: Да, там си изкарахме чудесно, но не можем да живеем триста шейсет и пет дни в годината в Тоскана, Марк, съжалявам!

МАРК: И защо не?

ЖУАНА: Защото не можем, защото имаш работа...

МАРК: Спокойно мога и там да я върша.

ЖУАНА: Ти своята – да, НО АЗ МОЯТА - НЕ! Мен забрави ли ме?

МАРК: Не ти ли се живее в Тоскана?

ЖУАНА: Да, да, разбира се, че да!

МАРК: Какъв ти е проблемът тогава? Десет последователни дни насаме с мен криво-ляво можеш да избутаеш, но единайсетият ще ти подейства като смъртоносна свръхдоза, така ли? Да не би пък с тебе да става нещо, за което аз не съм в течение?! ...

ЖУАНА: Ти май наистина си болен. (*Изправя се. Почуква се по слепоочието.*) Но тука.

МАРК: Сядай. Идва Марта. Сядай.

ЖУАНА: Да си играя ролята, така ли?

МАРК: Не. Няма нужда от роля. Бъди естествена и точка.

Пристига Марта. Целува Жуана, после и Марк.

МАРТА: Закъснях ли? Извинявайте. Дойдох на бегом.

МАРК: Спокойно. За никъде не бързаме.

МАРТА (*Към Марк.*): Намисли ли с какво ще ни гощаваш довечера?

МАРК: Да. (*Гледа Жуана.*) Буябес.

ЖУАНА: Представяш ли си. (*Отвърща на погледа му.*) Типичен случай на автосаботаж.

МАРТА: Буябес? Леле, от поне десет години не съм яла. Като малка умирах за буябес. Мама го приготвяше. По празници. Баща ми беше луд по буябеса на майка. Супер, буябес.

МАРК: Надали ще го докарам чак като майка ти, но ще пробвам. (*Поглежда Жуана, която седи с изопнатата физиономия, и се усмихва.*) Ще ми помогнеш ли?

ЖУАНА: Не знам. Аз трябва да сложа масата.

МАРТА: Е, какво? Изкарахте ли снимките?

ЖУАНА: Преди малко ги разпечатах.

МАРК: Почти двеста. В чантата ѝ са.

МАРТА: В службата ли ги распечата?

ЖУАНА: Шефът разреши.

МАРТА: Какъв късмет. Мен за такова нещо ще ме изхвърлят от болницата като мръсно коте.

МАРК: Че кой ще забележи?

МАРТА: Сестрите. Само слухтят наоколо. И имат повече власт и от нас. Една от тях направо си мяза на гестаповец или на агент от тайните служби. Нищо чудно да е. Доносница проклета... Дайте да ги гледаме.

МАРК: По-добре довчера, че и Жауме ще иска да ги види.

МАРТА: Не ми бяхте казали, че и той е канен...

ЖУАНА: Имаше някакъв ангажимент, но се оказа, че се е освободил и ще дойде.

МАРТА: Чудесно. *(Пауза.)* Какво ново-вехто из фамозната Тоскана? Както обикновено ли беше? Или сега ви разочарова? *(Пауза.)* Добре ли си изкарахте?

ЖУАНА: Беше...

МАРК: Нека аз. *(Пауза.)* За мен сега беше по-хубаво от всеки друг път. Тоскана си е красива – както винаги, даже и повече. По-поддържана. Особено добре ни се отрази, че не се чувствахме длъжни за отрицателно време да разгледаме местните забележителности от А до Я. Вече ги знаем на пръсти. Оказа се, че изминалите години не само не са ги състарили, но са им повлияли и благотворно. *(Пауза.)* Сякаш и хотелчето, и пейзажът, и селата... Сякаш всичко наоколо си беше наше... На нас наречено. *(Пауза.)* Десет дни нищо не правихме. Нищо специално. Ставахме, закусвахме, разхождахме се, обядвахме, четяхме, мотаехме се, вечеряхме, правихме си нощни излети и гледахме звездите, лягахме си... спяхме... *(Пауза.)* Понякога излизахме с компания. Запознахме се с едни приятели на хазяите. Много приятни хора. Много интересни. *(Пауза.)* Но през повечето време си бяхме само аз и Жуана. Сами. *(Пауза. Гледа Жуана многозначително.)* Да. Беше къде-къде по-хубаво от друг път.

ЖУАНА *(Гледа го.)*: Беше прекрасно. *(Към Марта.)* Но сега пак сме тук.

МАРТА: Блазе ви. *(Пауза. Гледа ги.)* Страшно ви заблазявам.

ЖУАНА *(Изправя се.)*: Извинете, отивам до тоалетната.

Жуана излиза. Марта долавя нещо необичайно.

МАРТА: Какво я прихваща?

МАРК: Нищо.

МАРТА: Не ми изглежда... нормално. Нещо да не се е случило?

МАРК: Не. *(Пауза.)* Не и на Жуана. *(Пауза.)* На мен. *(Пауза.)* На мен нещо ми се случва.

МАРТА: Бре... *(Пауза.)* Искаш ли... искаш ли да го обсъдим?

МАРК: Да. *(Пауза.)* Мисля, че да. *(Пауза.)* Но не тук.

СЦЕНА 6

Същият бар. Марк и Марта пият кафе.

МАРК: Трудно ми е да говоря за това. Не знам точно какво се случва, но...

МАРТА: Нещата между теб и Жуана не вървят.

МАРК: Ами, не само....

МАРТА: Но главно тя те тревожи, нали?

МАРК: Не съм свикнал да обсъждам това... толкова... така...

МАРТА: Така... как?

МАРК: Така... така прямо.

МАРТА: Като не си свикнал прямо, как?

МАРК: Не знам. *(Пауза.)* Никак. *(Пауза.)* С никого не говоря за... за нас с Жуана.

МАРТА: Дори с Жауме ли?

МАРК: Ммм... И с него не.

МАРТА: Добре, и защо не вървят нещата между вас, според теб? Първо твоята версия, после моята, става ли?

МАРК: Ами... аз... Разбираш ли, Жуана си е Жуана... какво да ти кажа, ти сигурно я познаваш по-добре и от мен... мисля, че се промени... с годините взе да става по-... от друга страна надали ѝ е лесно да ме търпи и... не знам...

МАРТА: Ох, стига мънкал! Доколкото разбирам, твоята версия е: аз много я обичам и тя много ме обича, но с годините страстта помежду ни изтля и прочее, и прочее. Добре. Ей ти, значи, моята: ти си един пич, който *някога беше* голяма работа, но вече – все тая по какви причини – не е... а Жуана е... подла твар, която ти слага рога от ЦЕЛИ ДВЕ ГОДИНИ с друг един пич, който не само че *сега е* голяма работа, но и няма изгледи скоро да се промени. Адвокат, метър и осемдесет, седем години по-млад от нея, начетен, неженен и фин познавач на съвременното изкуство – не случайно предлага правни услуги на артисти. Жан се казва. Не мъж, а мечта. Никоя жена с малко акъл в главата не би го изтървала. Всички бяхме луднали по него. Но го хвана тя... Въпреки че... Не ѝ беше лесно, знаеш ли? Не може просто да завърти някакъв безгрижен флирт, неее... Тя беше толкова... *погълната* от тебе... За нея беше истинска драма, горката... *Първи бръчки по лицето, гърдите започват да увисват... мъжете по улицата вече гледат не мен, а през мен... Марк е в криза и от сутрин до вечер работи... а онова адвокатче не ме изпуска от очи и е толкова секси, и ме изслушва, и ме размива...* Ами то се знае, човек накрая сваля гарда, къде ще ходи. То само гарда да си беше свалила... Тая мръсница, ей! Както и да е: понеже от две години си прави кефа с адвоката и то – по собствените ѝ думи – не как да е, а като за световно, на жената ѝ се прищя да изкара

остатъка от дните си с него. И за целта трябваше да разчисти терена. Затова реши да подложи и себе си, и теб на едно последно, решаващо изпитание. Тоскана. Надяваше се тъкмо там да се отървете един от друг завинаги. Да намери сгоден случай да си поговорите за вашите отношения и... да ти извести края им. Но не събра смелост. Размекна се в последния момент. Какво ми се пулиш, наивнико? Тосканската ваканция беше малък прощален жест преди окончателния ритник в задника. Ха-ха! А ти... душо заблудена!... Ха-ха-ха! Така се беше прехласнал, че няколко часа преди да отпътувате, си рече: „Ето сега бих умрял. Бих пукнал тук на мига и край на проблемите!“ Ха-ха-ха! Впрочем, тя и Жуана това си мислеше: „Що не пукнеш тук, в Тоскана, и край на проблемите?“ ГОВЕДО!! ЕДРО РОГАТО ДОБИЧЕ! Ама че смехория! (Изведнъж става сериозна.) Ох, извинявай. Не върви да ти се смея, когато всъщност си за оплакване...

Чува се пронизителен звън – телефонът на Жуана. Марта го вади от чантата си и поглежда дисплея. Марк е сащисан.

МАРК: Какво... какво прави у теб телефонът на Жуана?

МАРТА: За вълчицата говорим... тя е, от мобилния, дето си взе, за да се обажда спокойно на Жан (естествено, ти този номер го нямаш)... (Отговаря.) Жуана! Здравсти, мило. Готово. Да, да, всичко му казах, не се коси. Не... Ами... общо взето нормално... Малко стреснат изглежда, но няма начин... като гръм от ясно небе му дойде на горкия... Не. Добре, добре. Сега ще вземе да разправя, че иска да умре и така нататък, но в крайна сметка ще му мине като на куче... Хубаво, ще му предам. Хайде, цунки! (Затваря.) Каза да ти кажа, че утре щели да дойдат хамалите.

МАРК: Моля?

МАРТА: Мести се у Жан барабар с мебелите. А! Още една дреболия: откакто се върнахте от Тоскана, като говори за него, Жуана вече не казва: „Жан това, Жан онова“ . Сега сме на: „моят Жан направи еди какво си“ и „според моя Жан еди що си“ ... Демек знае жената какво иска и с кого!

Марк е отчаян. Ненадейно, но много премерено, взима един нож от масата и го забива във врата на Марта. Дръпва ръка. Ножът е пронизал шията ѝ почти от край до край. Марта отваря широко очи, вдига ръце и хваща ножа. Мъчи се да го измъкне. Не успява. Бликва кръв на струи, по-силни при всеки удар на сърцето. Марта се свлича на пода. Марк се изправя. Оглежда се във всички посоки. Няма свидетели. Потти се. Сам е. Гледа тялото на Марта.

МАРК: Никой не видя. Никой не видя. (Пауза.) Трябва да я скриеш. Никой не видя. Никой не видя. (Полага трогателни усилия да скрие трупа. Оплесква с кръв навсякъде. Звъни телефонът на Жуана. Взима го и отговаря.) Жуана? Жуана! Трябва да ми помогнеш!

ГЛАСЪТ НА МАРК (В слушалката.): Не е Жуана. Аз съм. Марк. (Пауза.) От Тоскана.

Тъмнина.

СЦЕНА 7

Трапезарията в дома на Жуана и Марк. Вечерята току-що е приключила. На масата – кафе и чаши с алкохол. Марк, Жуана, Жауме и Марта бърбят за нещо. Смят се. После замълчават. Няколко секунди никой от тях не продумва.

МАРК: Я като сме си... така сред свои... да ви питам нещо... Мислите ли, че е възможно някой толкова да ме мрази, че да иска да ме убие?

Жуана, Марта и Жауме го поглеждат загрижено.

ЖАУМЕ: Хъм. Чак пък толкова... Не. Иначе все ще се намери някой да те мрази.

МАРК: Защо?

ЖАУМЕ: По простата причина, че всеки, абсолютно всеки, някой го мрази я за едно, я за друго: пари, социално положение, телосложение, че и за далеч по-прозаични, понякога направо смехотворни неща... Принципът е ясен: ако мразим другите, то е защото те *притежават* онова, което ние *искаме*, но не можем да имаме.

МАРТА: Кой е тръгнал да те убива?

МАРК: Не знам. *(Пауза.)* Честно. *(Пауза.)* Някой иска да ме убие.

ЖАУМЕ: Да не би да има и други желаещи освен Жуана? *(Смее се.)*

ЖУАНА: Въобще не е смешно. *(Жауме престава да се смее.)*

МАРТА *(Към Марк.)*: Ти сериозно ли говориш?

Тишина. Марта и Жауме гледат Марк. Изведнъж Марк се размива.

МАРК: Хей... хей... пошегувах се де... Нали трябваше да кажа нещо... бяхме се умълчали като на помен... Вие пък какво се връзвате!

ЖУАНА: С някои неща шега не бива, Марк.

МАРК: Стига де, нали ме знаете...

МАРТА: Да. Но ако така ще остроумничиш, току-виж и на мен ми се прищяло да те убия...

ЖАУМЕ: Абе, ако трябва да сме искрени, мен често ме спохожда мисълта да ти видя сметката... поне веднъж седмично от двайсетина години насам... ха-ха!

МАРК: Откакто се познаваме...

ЖАУМЕ: Именно... *(Тишина.)* Какво пък...

МАРК: Не. *(Пауза.)* Прощавайте. Просто онзи ден ми се... имах... Напоследък сънувам кошмари. Присъни ми се нещо гадно. Това е.

МАРТА: И кой искаше да те убие?

ЖАУМЕ: Някой от нас ли?

ЖУАНА: Хайде, стига.

ЖАУМЕ: Не, не...

МАРТА: Никакво „стига“ . Някой от тук присъстващите ли беше?

МАРК *(След известно мълчание.)*: Не. Ха-ха-ха! Майтап бе, пак се вързахте! *(Жауме и Марта се смеят.)* Дайте да сменим темата. Някой иска ли още уиски? *(Към Жуана.)* Ти май нещо беше тръгнала да казваш?

ЖУАНА: Не се сещам. А, да. Нямаше нищо общо. *(Пауза.)* Жауме, кога най-сетне ще се престрашиш и ще направиш неприлично предложение на Марта?

МАРТА: Моля?

ЖАУМЕ: Жуана май не носи на уиски.

МАРК: Едно е да си пиан, друго е да си прям.

МАРТА: Що за приумици, Жуана! Жауме не ме харесва.

ЖАУМЕ: А-а-а, не. Чакайте сега...

ЖУАНА: Какво сте се засрамували? От колко време ви опявам, ама кой да ме чуе...

МАРК: Вярно е. Поне веднъж годишно ми казва... *(Прави знак на Жуана.)*

ЖУАНА: „Марта и Жауме са създадени един за друг.“

МАРТА: Е-е-е, нямаш мярка, момиче.

ЖАУМЕ: Аз... стана късно... да не си помислите сега, че се изнизвам, защото разговорът натам тръгна... Просто ми е време да си ходя, това е.

МАРК: Тъкмо започна да става интересно.

ЖУАНА: Тука ще стоиш, не те пускаме.

МАРТА: Остави го. Утре ще става рано.

ЖУАНА: Ти откъде знаеш?

МАРТА: Одеве ми каза. Нали?

ЖАУМЕ: Честна дума, не си измислям оправдания. Наистина трябва да си ходя. Утре сутрин ще... имам една... важна среща. Не ви лъжа.

ЖУАНА: Колко важна?

ЖАУМЕ: Важна.

ЖУАНА: Добре. Но този въпрос ще го обсъдим следващия път като се видим, пък каквото ще да става. Вече няма да ни се измъкнеш.

ЖАУМЕ: Съгласен. Е, съжалявам, но ще ви оставям.

Жауме става. Целува всички поред и излиза. Жуана го изпраща в антрето.

МАРК (*Към Марта, поверително.*): Мислиш ли, че се разсърди?

МАРТА: За това, което каза Жуана ли? Не. Надали. Да не е за първи път...

МАРК: Харесва ли ти Жауме? (*Пауза.*) Той тебе много те харесва. Никога ли не сте се... сближавали?

МАРТА: Никога. Мисля, че затова сме такива добри приятели.

МАРК: А не ти ли се е случвало да се замислиш за нещо с него?

МАРТА: Не... Още ми е рано...

МАРК: В смисъл?

МАРТА: Нали знаеш...

МАРК: Нищо не знам... Жуана може и да знае. Аз – не.

МАРТА: За раздялата ми с... Жан.

МАРК: Жан.

МАРТА: Скъсахме преди три месеца.

МАРК: Каза „с Жан“ . Преди винаги казваше „*моят* Жан“ . Това е напредък...

МАРТА: Но не голям. (*Пауза.*) Жауме ми е много симпатичен, но сега... още се чувствам прекалено... *погълната* от Жан... Не знам как да ти обясня.

МАРК: Чуваш ли нещо за него?

МАРТА: Нищо съществено. Освен че, откакто пише във вестника, е станал истинско леке. Абе, жалка работа.

Влиза Жуана. Марта става.

МАРТА: И аз ще си тръгвам.

ЖУАНА: Не му се било развалило настроението заради мен.

МАРТА: Така ли?

МАРК: Да не е заради мен?

ЖУАНА: Може би.

МАРТА: Той ли ти каза?

ЖУАНА: Не. Сама забелязах.

МАРК: Ти винаги забелязваш каквото трябва.

ЖУАНА: А ти – никога нищо. Жауме не е добре.

МАРК: И от мен ли е по-зле?

МАРТА: Хей... тръгвам си... Няма нужда да ме изпращате... И не се впрягайте, нищо не се е случило... Жауме имам предвид... Може би просто вечерята с нас му дойде в повече, главата му беше другаде и това обяснява всичко. Не го мислете. *(Целувки.)* Хайде. Ще си звънкаме. Лека нощ...

Марта излиза. Жуана гледа Марк.

ЖУАНА: Това твоето... Прекаляваш! Започнах да сватосвам Жауме и Марта, за да разреда малко неприятната атмосфера, която създаваш. Вбесяваш ме! Това твоето е просто...

МАРК: Гадно.

ЖУАНА: Да.

МАРК: Но е истина...

ЖУАНА: Кое? Че искаме да те убием? Че Жауме иска да те убие? Или Марта? *(Пауза.)* Че аз искам да те убия?

МАРК: Не. *(Пауза.)* Че сънувам кошмари.

СЦЕНА 8

Спалня. Марк и Жуана седят в леглото. Облечени са.

ЖУАНА: Марк. Мисля, че моментът дойде.

МАРК: Какъв момент.

ЖУАНА: Мисля, че всичко свърши.

МАРК: Кое... е свършило?

ЖУАНА: Всичко между нас.

МАРК: Моля?

Тишина. Звъни телефонът на Жуана, но не виждаме къде е. Настойчиво. Пронизително.

МАРК: Няма ли да се обадиш?

ЖУАНА: Моля?

МАРК: Телефонът.

ЖУАНА: Какъв телефон?

МАРК: Телефонът, Жуана, твоят телефон!

ЖУАНА: Не ме ли разбра?

МАРК: Вдигни телефона!!!

ЖУАНА: Защо? Да не би да звъни?

МАРК: Не го ли чуваш?

ЖУАНА: Не.

Телефонът продължава да звъни, все по-оглушително.

МАРК: Къде е? Къде си го завряла? Вдигни! Или го спри. Не мога да го понасям. (*Отива до нея. Пребърква ѝ джобове.*) Тук ли го държиш?

ЖУАНА: Остави ме!

МАРК: Извади го! Дай ми го!

ЖУАНА: Ох, боли!

МАРК: Боли ли? Искаш ли да разбереш какво е болка? Да ти покажа ли какво е болка? (Сключва ръце около шията ѝ.) На ти болка! (Пауза.) Ти мене няма да ме оставиш, не можеш да ме оставиш! С това ми причиняваш много повече болка, отколкото болката, която аз мога да ти причиня с ръце! (Стиска силно.) Всичко между нас... свършено било значи! И си въобразяваш, че мен не ме боли, а?! Искаш ли да почувстваш какво е? Още искаш ли? Още?!

Марк стиска с всичка сила шията на Жуана. След това хваща главата ѝ и я удря няколко пъти о стената. Тя се строполява мъртва. Телефонът млъква.

МАРК: Какво направих? Жуана... Жуана, кажи нещо!... Жуана, обичам те, Жуана! (Целува я. В устата ѝ има нещо. Той го измъква със зъби. Това е мобилният ѝ телефон, който отново зазвънява. Марк го вади от устата си и отговаря.) Ало!

ГЛАСЪТ НА ЖУАНА (По телефона.): Аз съм, Жуана. Виж, виж какво има в устата ми. Навътре, навътре, гледай!

Марк доближава лице до Жуаниното и отваря с пръсти устата ѝ. Оттам изпълзява огромен бръмбар. Марк подскача. Жуана отваря очи.

ЖУАНА: Марк. (Пауза.) Мъртъв си.

Тъмнина.

СЦЕНА 9

Спалня. Сутрин. Марк току-що се е събудил. Сам е. Оглежда се подозрително. Заклучава, че не сънува. Появява се Жуана, облечена за излизане, ще ходи на работа. Марк се прозява.

ЖУАНА: Цяла нощ не спря да издаваш някакви звуци.

МАРК: Сигурно не си могла да спиш.

ЖУАНА: Не повече от половин час без прекъсване.

МАРК: Съжалявам. *(Пауза.)* Не знам какво да направя по въпроса.

ЖУАНА: Знаеш ти, знаеш. *(Той става и отива в банята. Тя сяда на ръба на леглото, вади си телефона и звъни.)* Здравсти. Хайде да се видим след работа! Към шест... На чайче. Да. Не. Притеснено ми е. Гледай да отделиш време като за дълъг разговор. Да, за Марк. И не само. Ами... за теб също. Напоследък малко се виждаме и като се видим все... да... Само двамата. Не, не че е спешно, но... абе виж какво, спешно е, ще ти обясня като се видим, че не е за телефон. Целувки... *(Още преди да затвори, се появява Марк и Жуана се сепва, натиска копчето и оставя телефона.)* Готов ли си вече?

МАРК: Не. *(Пауза.)* Въобще не стигнах до банята.

ЖУАНА: Да не си ме подслушвал?

МАРК: „Само двамата“ ? „Напоследък малко се виждаме“ ? С кого разговаряше? На кого се обаждаш по това време сутринта?

ЖУАНА: Марк...

МАРК: На кого?!

ЖУАНА: Марк, ако обичаш.

МАРК: Защо не ми кажеш?

ЖУАНА: Защото няма да ти отговарям, ако се държиш така!

МАРК: Така... как?

ЖУАНА: Като... като невменяем! Държиш се като невменяем, извинявай! Не си се наспал, голямо чудо, аз също не спах като хората и не...

МАРК: С кого разговаряше?!

ЖУАНА: С ЖАУМЕ, ГЛУПАКО!

МАРК: С Жауме ли?

ЖУАНА: Да, понеже съм ужасно притеснена. И за теб се притеснявам, глупак такъв, и за него! За теб, защото си започнал да ставаш нетърпим и дори не забелязваш, че наоколо има и други хора и те понякога преживяват трудни моменти! Жауме например, твоят най-добър приятел, спял ли си, че не виждаш? О, ама къде ти такова внимание, господина го занимават повече някакви шантави сънища, отколкото хората, които разправя, че обича. Жауме никак не е добре, Марк, знае го и не го споделя от деликатност... но теб и без това не те е еня! Спри да си съзерцаваш пъпа и се огледай бе! Да, звъннах му, искам да поговорим на-са-ме, защото знам, че *пред мен* ще си каже каквото му тежи, не *пред теб*, дето си толкова ангажиран с търсенето на желаещи да те убият. Искам с Жауме да се видим *насаме* и ще се видим *насаме*. Но аз държах да се срещнем тайно, за да го питам как да се оправя с теб, Марк, с ТЕБ! Защото съм убедена, че те познава достатъчно добре, за да ми подсказе какво, по дяволите, ти се случва! Но да знаеш, че ме вълнува повече, много повече, какво ще стане с него, отколкото какво ще става с теб. Защото той има *истински* проблем. А ти... карай. Изобщо не ми харесва тонът, който ми държиш. Не, не просто не ми харесва. Дълбоко ми е противен. Никога не съм те виждала такъв. Не те харесвам вече. А още те обичам. ИДИОТ! Хайде, оставям те да си мътиш главата с глупости на воля. (*Понечва да си вземе нещата и да тръгне. Той я хваща.*) Не. Не ме докосвай сега, ако обичаш.

МАРК: Извинявай. (*Пауза.*) Извинявай.

ЖУАНА: Не, пусни ме.

МАРК: Може ли нещо да кажа?

ЖУАНА: Не. Чакай ме.

МАРК: Звънни, че ще закъснееш.

ЖУАНА: Не.

МАРК: Моля те. (*Пауза.*) Извинявай. (*Пауза.*) Нервен съм. В кошмарите...

ЖУАНА: Стига. До гуша ми дойдоха твоите кошмари...

МАРК: Не. Чакай. Във всичките ми кошмари се случва едно нещо. Едно и също.

ЖУАНА: Какво общо има...

МАРК: Твоят телефон. (*Пауза.*) Звъни телефонът ти. Звучи заплашително. Като... не знам. (*Пауза.*) Когато зазвъни, първо разбирам, че сънувам. (*Пауза.*) После задължително се случват разни... страшни неща. (*Пауза.*) Не знам, не съм на себе си. (*Пауза.*) Като те видях на телефона, не знам какво ме прихвана... Помислих... Спомних си един сън, който... Извинявай...

ЖУАНА: Но той не е звънял.

МАРК: А?

ЖУАНА: Телефонът ми днес не е звънял. Аз набрах. Искаш ли да видиш Жауме в списъка на изходящите обаждания? (*Вади мобилния си телефон.*)

МАРК: Не. Не, моля ти се. Вярвам ти. Прощавай, вярвам ти. (*Пауза.*) Страх ме е.

ЖУАНА: Чакай. (*Пауза.*) Стой тука. Момент.

Жуана оставя телефона си на леглото и излиза от стаята. Тишина. Марк е объркан. Изведнъж апаратчето започва да звъни. Марк го поглежда и потръпва. Не се обажда.

ЖУАНА (*Зад сцената.*): Вдигни де!

МАРК: (*Вдига.*) Ало.

Появява се Жуана с друг телефон, безжичен.

ЖУАНА: Здравей, любов моя... Още ли те е страх? И това ли е кошмар? (*Затваря безжичния.*)

МАРК: Не... не знам.... Но прилича на сън. Не на кошмар. (*Пауза.*) Там звукът е друг.

ЖУАНА: А?

МАРК: Мобилният ти телефон. Мелодията. В кошмарите.

ЖУАНА: Ох, стига вече!

Жуана тръгва да излиза, но Марк я дръпва към леглото и я поваля. Целува я. Съблича я – чувствено, но с някои по-груби жестове. Тя го дращи. Целуват се уста в уста. Хаят се. Любят се. Страстно. Но с известно настървение. Или безнадежност.

СЦЕНА 10

Бар. Марта и Жауме разговарят.

ЖАУМЕ: Мисля, че трябва да иде при специалист. Да му прегледат главата. Ако не се предприеме нещо, скоро ще откачи напълно.

МАРТА: Горката Жуана. Какво го е прихванало?

ЖАУМЕ: В Тоскана май се е случило нещо.

МАРТА: И на двамата ли?

ЖАУМЕ: Най-вероятно. Или само на него.

МАРТА: Че какво може да се е случило?

ЖАУМЕ: Ами, да речем, видял е нещо неочаквано и е имал достатъчно време да си измъдри от него главоболие... Когато човек е щастлив, започва прекалено много да се замисля. И то невинаги за добро. Какво правя на тая земя, какъв е смисълът на живота и така нататък... А животът на Марк, както моя и твоя, или този на Жуана... каква стойност имат те изобщо? Имаме ли право на щастие, когато светът тъне в мракобесие, бедствия и скръб? Има ли какъвто и да било смисъл да продължаваме?... Няма ли да е по-честно да приключим с този фарс?

МАРТА: Жауме, на тебе ти е неприятно да говориш за такива неща.

Чува се телефонът на Жуана, но с деформиран звук. Жауме го вади от джоба си и отговаря.

ГЛАСЪТ НА МАРК: Жауме, защо телефонът на Жуана е у теб?

ЖАУМЕ: Какво искаш?

ГЛАСЪТ НА МАРК: Защо ти е неприятно да говориш за такива неща?

ЖАУМЕ: Ти си предмет на този разговор, не аз.

МАРТА (*Издърпва му телефона.*): Марк, затваряй, тъкмо те критикувахме. Не можем да те критикуваме на воля, когато си от другата страна на линията.

Появява се Марк.

МАРК: И защо не ми кажете в очите какво мислите за мен?

ЖАУМЕ: Досадна работа. Отивам си.

МАРТА: Чакай! (*Гледа Марк.*) Здравата си загазил, момче. Не те е грижа за нищо друго, освен за теб самия.

МАРК: Не е вярно. Грижа ме е за Жуана.

МАРТА: Ха! Даже не забеляза кога я загуби.

ЖАУМЕ: Като каза, че някой искал да те убие, да не би да имаше предвид...?

МАРК: Как си, Жауме?

ЖАУМЕ: Отдавна не си питал. Хващаш ме неподготвен. Да отговоря ли? Или въпросът е реторичен?

МАРТА: Манкира, за да не го обсъждаме.

ЖАУМЕ: Да, но ще го обсъждаме. Марк, вървиш право към лабиринт без изход. Не си даваш сметка, но този път няма да има измъкване. А как съм аз ти е все едно. Затова ще те помоля, ако обичаш, друг път да не питаш как съм.

МАРТА: И стига си ни канил на вечеря, моля те. Умираме от скука.

МАРК: Ами Жуана?

ЖАУМЕ: За нея не се тревожим.

МАРТА: Ако нещо ѝ се случи, винаги може да разчита на нас. Ако я зарежеш...

МАРК: Какво? Да зарежа Жуана ли? Откъде накъде?

ЖАУМЕ: Може би трябва да се обърнеш към някой добър специалист.

МАРК: Аз ли? Момент. Аз... аз обичам Жуана, не разбирате ли?

МАРТА: Стига, стига, това си е твой проблем. Защо по-добре не умреш, а? Сериозно. Вземи се затрий и не ни баламосвай повече. Ще тръгваме ли?

Марта и Жауме се отдалечават под ръка. Марк грабва една вилица от плота на бара и дивашки я забива в китката си, до дръжката. Не потича кръв. Продължава с опити да си пререже вените с всички остри предмети наоколо. Безуспешно.

МАРК: Мама му стара, не ме бива дори да се самоубия!

Тъмнина.

СЦЕНА 11

Холът. Марк и Жуана се прибират отнякъде. Очите на Марк плуват в сълзи.

МАРК: Беше... кошмарно. Направо съм... съсипан.

ЖУАНА: Нормално е. (*Отива до него. Гали го по косата.*) Чайче искаш ли?

МАРК: Не.

ЖУАНА: Нищо не си хапнал от сутринта. Малко лайка ще ти дойде добре.

МАРК: Хем знаех, че така ще стане, хем...

ЖУАНА: Да... разбира се. Искаш ли да поговорим? (*Пауза.*) Да ми кажеш как се чувстваш?

МАРК: Неприятно ли ти е? (*Пауза.*) Неприятно ти е.

ЖУАНА: Нещо да съм казала? (*Пауза.*) Говори.

МАРК: Как мислиш, че се чувствам?

ЖУАНА: Ще се радвам, ако ми кажеш.

МАРК: Ами... сякаш съм изгубил... част... от себе си.

ЖУАНА: Ти наистина изгуби част от себе си. И аз така преживях загубата на нашите. Но полека-лека и това се преодолява. Налага се... С всички е така. Ще се съвземеш.

МАРК: Ти тогава си била много млада. Още не си осъзнавала... нищо...

ЖУАНА: Това не прави ли раздялата по-мъчителна?

МАРК: Не. Колкото по-дълго си обичал някого, толкова повече ти липсва, като го няма. И толкова повече те боли, като го загубиш.

ЖУАНА: Не. Изобщо не е вярно. (*Пауза.*) И откъде-накъде си въобразяваш, че скърбиш по твоята покойна майка повече, отколкото аз по моите покойни родители?

МАРК: Не, моля те...

ЖУАНА: Какво не?

МАРК: Нали уж аз щях да говоря? Или имаше предвид да поспорим за разнообразие?

ЖУАНА: Не споря. Просто ти имаш навика да говориш, все едно нещата, които ти се случват, никога и на никого не са се случвали преди...

МАРК: Да, знам, че много си страдала и че не ти е лесно, откакто те затрупват с допълнителна работа и прочее, само че днес почина МОЯТА, не ТВОЯТА майка. През ум не ми минава да си мерим травмите от смъртта на нашите и вашите, РАЗБИРАШ ЛИ? Какъв ти е проблемът? Обичах майка. И не мога да приема смъртта ѝ. Не мога, защото я обичах, още я обичам, ще я обичам винаги. И затова съм разстроен. Защо се дразниш?

ЖУАНА: Отивам да спя, не издържам вече.

МАРК: Не. Не! Нима дори когато ми е толкова зле, не ти идва да ми кажеш нещо мило? (Пауза.) Какво стана с нас, Жуана?

ЖУАНА: Нищо особено не е станало с нас, Марк. Днес почина майка ти и ти направи своята поредна крачка към... към края. Както хиляди, милиони хора по света. Отсега нататък ще бъдеш още по-нешастен, защото ще си по-наясно, че тепърва следват братя, братовчеди, приятели... а накрая... ще удари и твоят час. И тази яснота те смазва. Нищо повече.

МАРК: Добре, така да бъде: днес съм *още по-*нешастен, чудесно. А ти? На теб какво ти има?

ЖУАНА: На мен започна да ми идва нагорно от нещастия и нещастници.

Жуана излиза. Марк остава умислен.

СЦЕНА 12

Холът. Отворен ковчег. В него – Жуана. Около него – Марк, Марта и Жауме.

МАРТА (*Към Марк.*): Знаем, че ти си я убил, но няма да те издадем.

ЖАУМЕ: Не искаме да те виждаме повече, Марк. Тя беше нашата най-добра приятелка и по твоя вина...

МАРК: Нищо не съм направил...

Звъни мобилният телефон на Жуана. И тримата започват да си бъркат по джобовете. Звънът продължава. Откъм трупа на Жуана. Марк пъха ръка в ковчега и вади апаратчето.

МАРК: Ало?

МАРТА: Зловещо!

ЖАУМЕ: Случва се на много погребения, ти не знаеше ли?

МАРК: Кой е?

МАРТА: Стига бе, вярно?

МАРК: Кой се обажда?!

ЖАУМЕ: Понякога забравят телефона в някой джоб на покойника и посред бдението...

МАРТА: Ужас и безумие.

ЖАУМЕ: Тихо, тихо, искам да чуя какво си говорят.

МАРК: Мамо? Ти ли си, мамо?

ГЛАСЪТ НА ЖУАНА: Синко, защо ме остави да умра?

МАРК: Мамо, не можех да предотвратя това.

ГЛАСЪТ НА ЖУАНА: Можеше, синко, можеше. Я ме виж...

МАРК: Къде?

ГЛАСЪТ НА ЖУАНА: Тук, пред тебе...

МАРК: Това е Жуана, майко. Не ти.

МАРТА: Ами на мен ми звучи повече като Жуана, отколкото като майка му. Нали?

ЖАУМЕ: Абсолютно!

МАРТА: Добре, че е тоя номер с Жуаниния телефон – на Марк веднага му светна, че сънува, иначе щеше здравата да си изкара ангелите.

ЖАУМЕ: Да бе, има си хас. И аз.

МАРТА: Естествено, естествено. Аз също.

МАРК: Няма ли да млъкнете вече?! *(В телефона.)* Какво можех да сторя, че да не умреш, майко? Каж ми...

ГЛАСЪТ НА ЖУАНА: Все другите трябва да ти казват какво да сториш, сине... Ах, как лошо съм те възпитала, чедо... Но сама съм си виновна... Всичко вършех вместо теб. Винаги те отменях в трудните моменти, за да ти дам възможност да си живееш живота и да ти спестя страданията. После ти се откъсна и си пое по пътя. И нали не бях свикнала да живея за себе си, откакто се отдели от мен, съм мъртва... колко тъжно. А можеше да ме пощадиш, сине, и да не умра. Ще ти покажа как. Събуди ме.

МАРК: А? Ама...

МАРТА: Леле, че страшно, какво ли ще се случи сега?

ЖАУМЕ: Шшшт, мълчи!

МАРК: Да те събудя ли? Но, мамо, в ковчега не си ти. Жуана е.

ГЛАСЪТ НА ЖУАНА: СЪБУДИ МЕ БЕ!!! И ЗАТВОРИ ТЪПИЯ ТЕЛЕФОН!!!

Марк се подчинява. Марта и Жауме следят с интерес какво ще се случи. Марк разтърсва Жуана. Жуана отваря очи и се усмихва на Марк. Лицето на Марк се озарява. Тя му увисва на врата и му засмуква мекото на ухото.

ЖУАНА: Обичам те. И искам да го кажа. И да покажа. Така. *(Ближе му лицето.)* Така. *(Целува го по устата.)* Така. *(Хапне и ближе ухото му.)* Така...

МАРК: Мамо...

ЖУАНА: „Мамо“?! Какви ги приказваш, Марк? АЗ НЕ СЪМ ТИ МАЙКА!

МАРК: Жуана... Извинявай, помислих, че... *(Пауза.)* Нали не е вярно, че съм те убил, Жуана?

ЖУАНА: Не. *(Към Марта и Жауме.)* Не!

МАРТА: Бре! Виж ти изненада.

ЖАУМЕ: Знаех си аз, не е възможно Марк да...

МАРК: Шшшт, тихо!

ЖУАНА: Не ги закачай. Играят си на загрижени за нас. Няма да си друга работа, остави ги да ни зяпат и критикуват, нека и те се позабавляват, горките... Иначе какво им остава? Ще си умрат от скука.

ЖАУМЕ: Това беше малко злобничко.

МАРТА: Жуана не прощава, ей...

МАРК: Защо си мъртва?

ЖУАНА: Самоубих се, Марк. От любов към теб. Сърце не ми даваше да те гледам как пропадеш. И завличаш към дъното и мен. Предпочетох да сложа край на връзката ни в нейния върхов момент, докато още ни е хубаво заедно, тъкмо преди щастието да свърши...

МАРК: Върховна идиотщина.

ЖАУМЕ: О. Това аз му го казах. За *него*.

МАРТА: Стига бе, не му стига пипето дори за реплика като тази. Не е истина!

МАРК: И аз те обичам, Жуана. И искам да умра с теб.

ЖУАНА: Не говори такива неща, недей. Прегърни ме, любов моя, прегърни ме. (*Прегръщат се.*)

ЖАУМЕ: Може да е наужким... но е красиво, нали?

МАРТА: Да. Много. Много.

Марк се откъсва от Жуана, гледа я учудено.

МАРК: Така и не разбрах какво е трябвало да направя, за да не умреш?

ЖУАНА: **ТОВА БЕШЕ МАЙКА ТИ, ТЪПАКО! НЕЯ ПИТАЙ!**

МАРТА: Леле, серт жена бе.

ЖАУМЕ: Хайде да си ходим.

МАРТА: Я стой мирен. Ако не слушаш, никакъв десерт.

ЖАУМЕ: Мамо, моля те де...

МАРТА: Млък!

МАРК: Какво трябваше да направя, за да не умреш... ти, Жуана?

ЖУАНА: Не знаеш ли?... Не знаеш?... (*Гали го по лицето.*) Този път обаче ще се наложи сам да се сетиш. Няма кой да ти подсказе. От теб зависи, Марк. Какво е трябвало да

направиш ли? Я се замисли... Имаше ли нещо, което можеше да се направи? И сега да съм жива... И да ме държиш в обятията си, в леглото, където си пожелаеш... Цялата твоя, во веки веков. Защото още те обичам, Марк... Но как можеше да предотвратиш да си ида... завинаги?... Нима с поредното връщане в Тоскана? Или... как?... Как?...

Ближе врата му, чувствено, похотливо. Той се възбужда.

Тъмнина.

СЦЕНА 13

Холът на Марк и Жуана. Марта и Жуана разговарят. Пристига Марк.

МАРК: Прекъсвам ли ви?

МАРТА: Не.

ЖУАНА: Просто си приказвахме.

МАРТА: Здравсти.

МАРК: Няма да ви преча, отивам си в стаята.

МАРТА: Не ни пречиш.

ЖУАНА: Зависи. *(Пауза.)* Оставаш ли, или си отиваш в стаята?

МАРК: За какво си приказвахте?

МАРТА: За...

ЖУАНА: Не, не му казвай.

МАРТА: Защо?

ЖУАНА: Защото така. Ако толкова държи да знае, да попита по-възпитано.

МАРК: Накъде по-възпитано?! Попитах дали разговаряте за нещо ваше си и дали не ви преча, поканихте ме да остана и се поинтересувах за какво си приказвате, за да мога да се включа. НИЩО ПОВЕЧЕ!

МАРТА: Хей, хей, спокойно...

ЖУАНА: Марта, май е най-добре да си вървиш.

МАРТА: Съжалявам, че по моя вина...

МАРК: Бъди сигурна, че не е твоя вината!

МАРТА: Ами, чао... *(Пауза.)* Стига де, от десет години ви знам и не ви бях виждала да се карате...

ЖУАНА: Дошло ни е времето значи.

МАРК: Съжалявам, Марта. Честно.

ЖУАНА: Да, правѝ мили очи сега. А като влезе, защо не беше такъв благ и възпитан?

МАРК: Жуана, прибирам се грохнал от работа, цял ден съм се блъскал да уредя новата изложба и може да съм капнал или неадекватен, но не и невъзпитан. БИ ЛИ МИ ОБЯСНИЛА ТИ ЗАЩО МЕ НАГРУБЯВАШ?

МАРТА: Тръгвам си. Много съжалявам. Наистина.

Марта излиза. Марк и Жуана мълчат известно време.

ЖУАНА: Не е честно да се държиш така...

МАРК: Не е честно ли?

ЖУАНА: Да. Слушай...

МАРК: Не, сега ти слушай. Докъде я докарахме! С каквато и интонация да заговоря, ти решаваш, че те обиждам или нещо такова. През цялото време си на нокти. Спрямо мен и спрямо всичко наоколо. Казваш, че аз съм в лоша форма, а я се виж ти. Пък и вместо да ми помогнеш да се оправя, ме буташ по надолнището и ще ме довършиш. Не мога повече.

ЖУАНА: Какво ти стана в Тоскана?

МАРК: На мен ли?

ЖУАНА: Да. На теб. Преди пътуването беше просто преуморен. Но сега вече не е само преумората, вече е *нещо съвсем друго*. Аз си изкарах няколко чудесни дни с теб. И мислех, че и ти с мен. (*Пауза.*) Какво се случи в деня, преди да отпътуваме?

МАРК: Моля?

ЖУАНА: Забелязах. Беше очевидно. Седяхме на терасата. Закусихме спокойно, смяхме се, обсъдихме какво ще разкажем на нашите приятели, после хората, с които се бяхме запознали, снимките, които бяхме направили... Оставих те да четеш вестника и влязох в стаята да си стегна куфара. След десетина минути, не повече, излязох при теб и те заварих преобразен... безкрайно сериозен. И хладен. Сякаш... сякаш изведнъж... те бяха сменили с друг човек. През целия път на връщане все така беше. А като се прибрахме, стана страшно. Гледах те и не можех да те позная. Все едно, докато ме беше нямало, някой ти беше съобщил ужасна новина или... нещо в мозъка ти беше прещракало, знам ли! По едно време в самолета посегнах да те докосна и ти ми отблъсна ръката. И оттогава...

МАРК: Какво?

ЖУАНА: Какво се случи? Какво ти се случи в онзи има-няма половин час в Тоскана?

МАРК: Не си ли спомняш?

ЖУАНА: Не! Какво да си спомням?

МАРК: Обаждането. И онова, което ми каза след него.

ЖУАНА: А? Какво обаждане? За какво говориш?

МАРК: Моля?! Не мога да повярвам!

ЖУАНА: Какво обаждане?! Какво съм ти казала?! (*Мълчание.*) Ще ми отговориш ли, или не?

МАРК: Не.

ЖУАНА: Не разбирам за какво се разправяме. Какво ти се случи там?

МАРК: Нищо. (*Пауза.*) Ти защо не попита още тогава?

ЖУАНА: Защото след няколко дни просто ми изхвърча от главата...

МАРК: Ами да, естествено, върна се на работа и готово. Има ли значение какво ми се е случило последния ден на оная тераса в Тоскана? Мен кучета ме яли!

Жуана зашлевява Марк и излиза.

СЦЕНА 14

Третата Световна война. Противобомбено убежище. Жуана, Марта и Жауме се крият от прелитащите самолети. Звъни телефонът на Жуана. Свистене и трясък на бомби, тракане на картечници. Пушек. Разрушения.

ЖАУМЕ: Какво звъни?

МАРТА: Мобилен телефон?

ЖУАНА: Моят е. Какво да правя?

ЖАУМЕ: Вдигни! Кажу да дойдат да ни измъкнат!

МАРТА: Който и да е, да ни спаси, за Бога, Жуана! Ще ни убият! Ще умрем!

ЖУАНА (*Вдига.*): Ало?

Появява се Марк в успоредно пространство, с ухо на телефона.

МАРК: Позна ли ме? Надали си забравила гласа ми. Аз съм. Години наред избягвах дори мисълта за теб и пак не успях да те забравя. Колко нелепо се разделихме. И защо? Моя ли беше вината? Само моя ли? Хайде да се видим. Знам, че никога никого не си обичала като мен... Живеем в страшни времена. Светът е заприличал на кошмарен сън. Опитах се да преоткрия смисъла му далеч от теб и не успях. Нагледах се на потресаващи неща. Насилие, мизерия, ужас навсякъде. Глад. Смърт. Болка. Не издържам вече. Само с тебе мога да оцелея. Казаха ми, че си с друг. И че с него напоследък нещата не са никак розови. Значи сега е моментът. Нуждая се от теб. За да дишам. За да победи животът. Защото само когато сме заедно, си струва да ме има. Обичам те. Завинаги.

ЖУАНА: Извинете, не знам кой сте, набрали сте грешен номер. (*Затваря.*)

МАРТА: Какво направи?! Прекъсна ли?!

ЖАУМЕ: Не ги ли повика на помощ?

ЖУАНА: Тоя с нищо не може да помогне!

МАРТА: Е как реши, че не може?!

ЖАУМЕ: Даже не го попита. Дай тука! (*Измъква ѝ телефона.*) Получени обаждания. (*Натиска копчета.*) Ей сега ще видим!

Телефонен звън. Марк вдига.

МАРК: Жуана?

ЖАУМЕ: Не, казвам се Жауме, вижте, не ви знам кой сте, но трябва да ви помоля за услуга, може ли?

МАРК: Каква?

ЖАУМЕ: Бомбардират нашата улица. Колата ни е на парчета. Имате ли транспорт, за да ни измъкнете оттук?

МАРК: Да. Колко човека сте?

ЖАУМЕ: Трима.

МАРК: Има ли жена на име Жуана сред вас?

ЖАУМЕ: Да. Защо?

МАРК: Аз съм нейният съпруг.

ЖАУМЕ: Не, извинете, но съпругът ѝ загина. Падна в боя преди седмица.

ЖУАНА: Не разговаряй с него. Луд е.

ЖАУМЕ: Казва, че ти е мъж.

МАРТА (*Хваща телефона.*): Елате да ни изкарате оттук, помогнете ни и ще ви се отплатим!

МАРК: Спокойно. Имам кола. Идвам да ви взема. Ще ви спася.

Затваря. Изчезва. В същия миг се чува рев на приближаваща се кола. Появява се Марк.

МАРК: Ето ме!

МАРТА: О, слава Богу!

ЖАУМЕ: Благодаря, благодаря... но защо се забавихте толкова?!

МАРК: Елате с мен... Оттук! (*Марта и Жауме изчезват. Жуана вижда Марк.*) Жуана.

ЖУАНА: Това... ти ли си?

МАРК: Спо̀мни си значи.

ЖУАНА: Марк. (*Пауза.*) Това е Марк. (*Усмивва му се.*) Ти ни спаси. (*Пауза.*) Ти ме спаси, Марк. (*Пауза.*) Обичам те, Господи, как те обичам. Винаги съм те обичала!

Жуана се хвърля в прегръдките на Марк. Взривовете на заден фон секват. Появяват се Марта и Жауме, в еуфория са.

МАРТА: Край! Свърши! Най-сетне!

ЖАУМЕ (*Към Марк.*): Вярно, появи се ти – и край! Войната свърши!

Марта и Жауме подскочат, викат и се смеят. Жуана и Марк се гледат в очите. Марта и Жауме – също. Жуана и Марк поглеждат Марта и Жауме, които се целуват, и също страстно впиват устни един в друг.

Тъмнина.

СЦЕНА 15

Спалня. Жуана седи на леглото. Марк е прав с куфар и сак в краката си.

МАРК: Искаш ли да ти се обаждам? Или да ти пиша?

ЖУАНА: Не. *(Пауза.)* Поне на първо време.

МАРК: Колко ще трае първото време? *(Пауза.)* Седмици? Месеци? *(Пауза.)* Години?

ЖУАНА: Не знам. *(Пауза.)* Какво да правя с нещата, които оставяш?

МАРК: Не ги искам. *(Пауза.)* Подари ги, ако не ти трябват.

ЖУАНА: Никога не бих подарила нещо твое.

МАРК: Тогава ги изхвърли.

ЖУАНА: Решил ли си кога се връщаш?

МАРК: Ако изобщо се върна.

ЖУАНА: Какво?

МАРК: Наистина ли те вълнува кога ще се върна?

ЖУАНА: И аз не знам.

МАРК: Нямам билет за връщане.

ЖУАНА: Защо заминаваш толкова далече?

МАРК: Питай Жауме. *(Пауза. Марк вдига багажа си и тръгва да излиза.)*

ЖУАНА: Чакай! *(Марк стира.)* Не знам дали ще се върнеш, или не, но ако го направиш, те моля да не ме търсиш. Нямах право да искам от мен да те чакам, при положение че не казваш нито защо си тръгваш, нито какво смяташ да правиш там, закъдето си се запътил. Мислиш си, че ще запълниш сегашната празнота в живота си, като се отдалечиш от това място, от мен, от нашата връзка, но аз не съм толкова уверена. Загуби се някъде по пътя, Марк. Отлъчи се. Не знам какво те вкара в тази криза, но ти стана различен. Най-доброто от теб изчезна. Настроението, въодушевленията, пристрастията, силата, енергията. Нищо не остана. И не ми харесваш. Не си способен да дадеш воля на чувствата си. Може би затова се занимаваш с рисуване и то така ти се удава. Само че аз имам нужда от някого, с когото да споделяме нещата от живота, най-простичките, нищо повече. Щях да съм безкрайно щастлива, ако отговарях на твоите необходимости, но дори ти не знаеш какви са те. Току-виж са прекалено големи, та незначителен човек като мене да ги удовлетвори. Затова... добре правиш, че си отиваш. *(Пауза.)* Добре правим, че се разделяме. *(Пауза.)* Хайде. Върви си.

МАРК : Довиждане. (*Тръгва. Спира. Обръща се. Поглежда чантата на Жуана досами леглото.*)

ЖУАНА: Какво гледаш?

МАРК: Днес май не е звънял?

ЖУАНА: Кое?

МАРК: Телефонът ти.

ЖУАНА: Не.

Мълчание. Марк се обръща и излиза.

Тъмнина.

СЦЕНА 16

Палатка в африканска пустиня. Марк пише писмо.

МАРК: „...колкото по-тежки са условията, толкова повече се чувствам в хармония със себе си. Преди търсех смисъла на нещата, защото разполагах с достатъчно време за търсене. А тук времето не съществува. Тук не се търси смисъл, а се води битка за самите неща. И въпреки всичко никога по-рано не съм се усещал толкова преизпълнен с живот. Никога. Дори насаме с теб, в Тоскана. Утре се навършва една година от моето заминаване и си давам сметка, че не желая да се връщам. Щастлив съм, Жуана. Далеч от всичко. От всички. От теб. Едва сега действително мога да кажа, че съм щастлив.“
(Звъни телефонът на Жуана. Марк го вади от джоба си. Поглежда го. Натиска копче.)

ГЛАСЪТ НА ЖУАНА: Сигурен ли си?

МАРК: Да.

ГЛАСЪТ НА ЖУАНА: Така значи? А как говориш с мен по мобилния телефон, при положение че там, където си, няма покритие?

Марк поглежда апаратчето. Усмива се. Захва го и залък по залък лакомо го изяжда. Оригва се закачливо и се смее.

Тъмнина.

СЦЕНА 17

Бар. Минали са две години. Марк и Жауме разговарят. Жауме е много блед.

МАРК: Получаваше ли ми писмата?

ЖАУМЕ: Аха. Едно от Бали. Едно от Сингапур. Едно от Коста Рика. Много хубави. Но малко отвлечени.

МАРК: А тези от Африка?

ЖАУМЕ: От Африка не си ми писал.

МАРК: Писах ти.

ЖАУМЕ: Значи не съм ги получил. *(Пауза.)* Защо се върна?

МАРК: Почувствах, че... Прекалено дълго си отлагах връщането.

ЖАУМЕ: Отлагал си... прекалено? Като замина, се зарече да не се връщаш. Помня, че първите месеци зор видях да утешавам Жуана, докато всъщност имах нужда някой... все едно, няма значение.

МАРК: Не, има. Какво щеше да кажеш?

ЖАУМЕ: Нищо.

МАРК: Посърнал ми се виждаш.

ЖАУМЕ: Годиците минават.

МАРК: Само две. *(Пауза.)* Не са чак толкова много.

ЖАУМЕ: Да кажем... че съм живял на бързи обороти през последните две години. Може би по-наситено и от теб, хем без да мръдна отгук и без да шашкам всичко живо с декларации за независимост. „*Вижте ме как поемам по белия свят, за да си преодоля екзистенциалната криза и мимоходом да се обогатя с полезен за чувствителността ми на личност и художник опит.*“ И без туристически забегки в Третия свят, където бездруго съм живял години наред, *живял!* Впрочем знаеш ли, че окончателно се отказах от разкопките и приех преподавателското място в университета?

МАРК: Ти ли? Не може да бъде.

ЖАУМЕ: Може, и още как.

МАРК: Защо?

ЖАУМЕ: Ей така.

МАРК: Не мога да си представя да си се уморил... точно ти... Не казваше ли навремето, че за теб академичното поприще е равносилно на...?

ЖАУМЕ: ...смърт? Равносилно, неравносилно, това е положението.

МАРК: Нещо станало ли е?

ЖАУМЕ: Слушай, от две минути насам все за мен приказваме, дай да сменим темата, моля те, че не съм свикнал, още повече в разговор с тебе... Наистина ли толкова те промени това твое околосветско турне, че да се заинтересуваш как съм аз?

МАРК: Какво ти става?

ЖАУМЕ: Нищо. *(Пауза.)* Умирам от любопитство да ти чуя приключенията.

МАРК: Няма нищо за слушане.

ЖАУМЕ: Никого ли не срещна?

МАРК: Срещнах. Толкова народ, че вече не ги помня и как се казват. Първите, иди-дойди... Но след това... *(Пауза.)* Не. Никого не срещнах. *(Пауза.)* Преди да замина, се чувствах объркан, изгубен...

ЖАУМЕ: Кризата на четиресетте, смъртта на майка ти, раздялата с жената, която обичаше, творческият застои и прочее, и прочее... Ееех! Много оригинално!

МАРК: Недей...

ЖАУМЕ: А сега?

МАРК: Сега... съм... пуст. *(Пауза.)* Нищо не чувствам. *(Пауза.)* Кое е по-лошо?

ЖАУМЕ: Хлапето го раздава дълбокомислено. Видя ли как страдат другите, а? *(Пауза.)* Хайде, искам подробности за местата и хората... Зарежи разните там чувства: нормално е сега да си по-зле от преди. Хората, все едно кои са и откъде са, в края на всеки период от време са *неизбежно* по-зле от преди. Нали знаеш какво е времето? Индикатор на всеобщия упадък. Твоя и чуждия. Хайде, подробностите. Единствено любовта към детайла може временно да ни спаси от времето. Давай. Да чуя пътешествието в детайли! Рисува ли?

МАРК: Не сега, моля те. *(Пауза.)* Я кажи... Не, карай.

ЖАУМЕ: Жуана те вълнува, нали? Дали си е намерила някого? *(Пауза.)* Закъсня ти, Марк. От шест месеца излиза с един мъж. Не живеят заедно. В смисъл, не под един покрив. Но скоро и това ще стане. Ще си купят апартамент. Той е хубав човек, с чувство за хумор, добряк...

МАРК: ...няколко години по-млад от нея, адвокат и се казва Жан?

ЖАУМЕ: Жан? Жан ли...? Този на Марта?

МАРК: А?

ЖАУМЕ: Мартиното гадже. *Нейният* Жан?

МАРК: Пак ли се събраха?

ЖАУМЕ: Ожениха се миналата година. Не знаеше ли?

МАРК: Не. *(Пауза.)* Значи не е той.

ЖАУМЕ: Не, има си хас. *(Пауза.)* Този е няколко години *по-възрастен* от нея. И доста прилича на теб...

МАРК: ...хубав човек, с чувство за хумор, добряк?

ЖАУМЕ: ...на теб отпреди десет-дванайсет години, исках да кажа. *(Пауза.)* Сега нямате нищо общо.

Мълчание.

МАРК: Имам нужда от помощ. *(Пауза.)* Помощ. *(Пауза.)* Моля те.

Жауме го гледа настойчиво. Става.

ЖАУМЕ: Късно е вече.

Излиза.

СЦЕНА 18

Същият бар. Марк е сам, допива си кафето и се изправя. Сблъсква се с някого, който излиза иззад ъгъла с чаша в ръката. Жуана. Кафето ѝ като по чудо не се изплисква на пода.

МАРК: О, извинете.

ЖУАНА: Не, вие изви... Марк?

МАРК: Жуана! Жуана!

ЖУАНА: Виж ти!

МАРК: Жуана! Жуана... каква случайност... така да се срещнем...

ЖУАНА: Извинявай, аз съм...

МАРК: Внимавай с кафето, дай да го сложим на масата... *(Взема чашата от ръцете ѝ. Постава я на масата. Сяда. Жуана нерешително остава права.)* Седни за малко, ако искаш...

ЖУАНА: Аз просто... малко се смущавам...

МАРК: Нормално е, не го мисли... Щях... щях тези дни да ти се обадя, за да ти кажа...

ЖУАНА: ...че си се върнал?

МАРК: Да.

ЖУАНА: Аз знаех, от Жауме.

МАРК: Видяхме се преди известно време.

ЖУАНА: Да, преди доста време.

МАРК: Не чак толкова.

Неудобно мълчание. Гледат се.

ЖУАНА: И защо не се обади?

МАРК: Жауме ми каза, че...

ЖУАНА: ...се изнасям да живея с друг мъж?

МАРК: Да.

ЖУАНА: Не е вярно...

МАРК: Какво?

ЖУАНА: Не е така. Казал ти го е, за да те подразни. *(Пауза.)* Знаеш ли... в живота ми се появиха нови мъже. Но никой не е като тебе. Толкова ми се иска да ти кажа... *(Пауза.)* Две години не сме се виждали и ми е малко нервно, извинявай.

МАРК: Говори. Продължавай.

ЖУАНА: Да не те притеснявам?

МАРК: Не. Изобщо. *(Пауза.)* Какво ти се иска да ми кажеш?

ЖУАНА: Когато се запознахме, с такава пронизителна яснота осъзнах, че си принадлежим, че се изплаших от себе си. Исках да бъда с теб, само с теб. И не просто усетих, че ти си човекът, а го и *реших*... Знаеш ли кога? И къде?... Бях излизала с две-три момчета преди и в едно от тях бях *наистина* влюбена – най-малкото тялото ми реагираше по особен начин, когато той беше наблизо. Но с него всичко свърши идиотски. Скоро след това се запознахме с теб. Започнахме да се виждаме от време на време. Все по-често. Ти беше като хала. Рисуваше. А аз ти се възхищавах. Каква енергия, какъв хъс... И пътешествахме. После те придружих на онези изложби в Северна Италия. Нашето първо ходене в Тоскана. И край, вече нямаше накъде. *Там* го реших. Ти беше моята находка. Трябваше да си ти. И се получи. Ти стана мой, аз станах твоя. И това продължи толкова дълго, че вече и през ум не ми минаваше мисълта за друг мъж в живота ми. Но времето вървеше. И един ден, пак в Тоскана, не знам защо, ти реши да ме напуснеш. И след няколко седмици успя. *(Пауза.)* Да, сега съм с друг, Марк, но истински, *истински* обичам само теб.

Марк е просълзен. Приближава се до нея. Целува я. Звъни телефонът на Жуана. Марк се отдръпва стреснато, поглежда телефона, после печално се взира в очите ѝ.

Тъмнина.

СЦЕНА 19

Същият бар, Жуана и Марк седят един срещу друг.

МАРК: Толкова ли на сериозно се взехте, че сте тръгнали да се жените и така нататък?

ЖУАНА: Виж, Марк... Просто исках да го научиш от мен, нищо повече.

МАРК: Преди да ми е казал Жауме ли?

ЖУАНА: Или някой друг, да. *(Пауза.)* И да те предупредя, че по очевидни причини не си канен на сватбата.

МАРК: Защо не?

ЖУАНА: Би било крайно неудобно. Не искам да му причинявам това.

МАРК: На кого?

ЖУАНА: На *него*. Тръгвам си.

МАРК: Не, чакай. Влюбена ли си в него?

ЖУАНА: Да. Разбира се.

МАРК: Не прозвуча никак...

ЖУАНА: Уверено? Напротив, повече от уверена съм. Обичам го и искам да се оженим. Сега вече знаеш, казах ти го и ми олекна.

Жуана става. Звън на мобилен телефон. Жуана отваря чантата си и вади апаратчето. Двоуми се дали да отговори. Марк гледа настойчиво телефона.

ЖУАНА: Той е. Да се обадя ли? *(Поглежда Марк, той смаян ѝ връща погледа. Тя се обажда.)* Здравей, мило. Да. да. Тук е, пред мен. Всичко е наред. Да. Казах му каквото трябваше, не се коси. Не. Ами... общо взето нормално... Малко стреснат изглежда, но няма начин... дойде му като гръм от ясно небе... Сега ще вземе да разправя, че иска да умре и така нататък, но ще му мине като на куче...

Марк не знае какво да си мисли. Седи като попарен.

Светлините бавно угасват.

СЦЕНА 20

Гробище. Марк, Марта и Жуана пред стена с ниши за урни. Марк е блед като платно.

ЖУАНА (*Към Марта.*): Защо го няма Жан?

МАРТА: В чужбина е, в командировка. Не успя да си уреди полет за връщане. Страшно му докривя...

МАРК: Те приятели ли бяха?

МАРТА: Естествено. Особено през последните месеци. Жан много му помогна с бумагите.

МАРК: Какви бумаги?

МАРТА: Завещание, наследство, данъчни истории... тези работи.

МАРК: Значи сте знаели?

ЖУАНА: Кое?

МАРК: Че Жауме няма да се оправя.

ЖУАНА: Да. (*Пауза.*) Само ти не разбра и то защото не пожела, не задруго.

МАРТА: Диагнозата му я поставиха още преди да заминеш. В деня след една вечеря у вас, на която се бяхме събрали четиримата да разглеждаме снимки и скици от Тоскана. Спомняш ли си? (*Пауза.*) Той не пожела да ти каже.

ЖУАНА: Тогава на никого не пожела да каже.

МАРТА: Аз знаех. Неговият лекуващ лекар ми е колега. Получи се добре, в рамките на възможното... Новата терапия му понесе отлично. Давах му няколко месеца живот, а ето че издържа две години и половина.

МАРК: Но защо нищо не ми е казал?

ЖУАНА: Нещо щеше ли да се промени?

МАРК: Да. (*Пауза.*) Какво ще правим сега без Жауме?

ЖУАНА: Ще видиш какво е да ти липсва. Но наистина. Защото вече съвсем го няма.

Марк плаче. Жуана и Марта също.

МАРТА: Съжалявам, трябва да вървя. Ако искаш, звъни някой път, Марк. Много ще се радвам да си поговорим.

Марта си тръгва. Жуана и Марк стоят един до друг мълчаливо.

МАРК: Как вървят приготовленията за сватбата?

ЖУАНА: Отложихме я. *(Пауза.)* Заради Жауме. *(Пауза.)* Последните дни бяха много мъчителни.

МАРК: Да, разбира се. *(Пауза.)* Горкият Жауме. *(Пауза.)* Сега ще я изтърве.

ЖУАНА: Кое?

МАРК: Твоята сватба.

ЖУАНА: Все едно. И без това не се радваше кой знае колко, че ще се женим с... Даже никак.

МАРК: А на мен ми каза хубави неща за него.

ЖУАНА: Така ли? Аз пък останах с впечатлението, че се насилва да го харесва.

МАРК: Той защо не дойде?

ЖУАНА: Знаеше, че ще си тук.

МАРК: Никога ли няма да ни запознаеш?

ЖУАНА: Ако зависи от мен, никога.

МАРК: Защо?

ЖУАНА: За да не ти създавам допълнителни проблеми, затова. *(Пауза.)* Не изглеждаш добре. А ми се иска да ти потръгне, да знаеш. *(Пауза.)* Довиждане, Марк, до следващия път. *(Пауза.)* Но недей да ми се обаждаш, ако обичаш. Предпочитам да не те виждам... *(Пауза.)* ...често.

Жуана излиза. Марк пристъпва към нишите, обляга чело на тях и плаче.

СЦЕНА 21

Спалня. Марк се люби с жена, която не виждаме. Оргазмени възклицания. Марк се откъсва от нея. Оказва се Марта.

МАРТА: Ох! Ах!

МАРК: Ах! Ох!

МАРТА: Беше... Леле, беше страхотно!

МАРК: Страхотно! Бомба! Умопомрачително! Диво! Велико!

МАРТА: Е, чак пък толкова... посмали, Манго!

МАРК: О, значи на теб не ти се стори изключително?

МАРТА: Ами... Гледай сега, мой човек... не беше зле. Като за първи път, искам да кажа... Получи се добре, в рамките на възможното... но не е за чак такива възторзи!

МАРК: О!

МАРТА: Ами, гълъбче, дай да сме честни. Сега, след като преспахме, може да си приказваме без заобикалки. На теб хареса ли ти?

МАРК: Кое?

МАРТА: Ами това. Изчукването.

МАРК: Марта... не е ли малко прибързано да го обсъждаме веднага? Аз още не съм се освестил, а ти... Освен това ми е неприятно да говоря за такива неща.

МАРТА: Хайде сега и тоя! Мъжете сте едни мимози: никога не ви се говори за важните неща от живота!

МАРК: Чакай поне да си поема дъх, става ли?

МАРТА: Виж какво, Марк – лиготиите настрана, че сме големи хора вече – това чуване беше пълна скръб. Плюс другото, душко, аз си легнах с тебе, защото жал ме хваща да те гледам такъв омърлушен. Е, донякъде и за да си върна на Жан, разбира се. Представяш ли си: келешът му с келеш да вземе да ми сложи рога с една сестра от моята болница. Турбосекси, разбираш ли, ей такива цомби, тъпкани със силикон, и гъз като швейцарско сирене от последните сто липосукции. Ама няма да я бъде дълго гадината, защото аз съм я видяла някъде по коридорите, аз съм ѝ праснала една конска доза отрова на тая задръстена повлекана! Друго не заслужава. Не стига, че е тъпа като вехт галош, ами е и разгонена, та разгонена... ще ми се прави на медсестра от евтино порно! Ти впрочем също си легна с мен по някакви съвсем странични причини. Ами да, откакто си се върнал от Третия свят, така си се запревивал от сексуален глад, че биеш по всички показатели гладните туземци, дето ходи да ги зяпаш, пък и ти е терсене, че Жуана е щастлива с новото си гадже и пет пари не дава за теб, нали така?

Звъни мобилният телефон на Жуана.

МАРК: Време беше... започнах да се притеснявам...

Марта вади апаратчето изпод леглото. Натиска копче. Появява се Жуана в успоредно пространство, говори по телефона.

МАРТА: Здравей, миличка.

ЖУАНА: Да кажеш на Марк, че няма да ми накриви капата, дори цял живот да се чука с теб и с всички останали! А ти да знаеш, че с мен в леглото никога не се е държал като сопол, както с тебе преди малко. Изяж се.

МАРТА: Виж, душко...

ЖУАНА: Не ме душкосвай. Кажи му на тоя кретен, че е жалка картинка. И да престане да ме преследва. Не желая да го виждам повече. И двамата не желая да ви виждам повече. Нито него, нито тебе. Пачавра. *(Затваря и изчезва.)*

МАРТА: Леле, май се нервира. *(Пауза.)* Вие с Жуана пасвахте ли си? В леглото имам предвид.

МАРК: Какво ти каза?

МАРТА: Добре, че не чу.

МАРК: Мисля, че да. Да, пасвахме си. С Жуана аз... Сексът беше... и все по-добре се получаваше... Беше...

МАРТА: Стига, стига, че отгоре на всичкото ще вземеш и да ме засегнеш. Пък и за тези работи е по-добре да не се приказва.

МАРК: Последно?

МАРТА: Момент. Нещо ми убягва. Щом сте си пасвали в леглото... защо се разделихте?

МАРК: Честно казано, не знам.

МАРТА: Достатъчно ли се чукахте?

МАРК: Да. Не знам.

МАРТА: Сигурно не е било достатъчно. Върти го, сучи го, в крайна сметка до това опира, Марк. Тялото е обикновена машина. Ако не го използваш по предназначение, ръждясва. А ръждата предизвиква лоши инфекции, някои от които могат и да те усмъртят. Мене слушай, аз съм лекар.

МАРК: Какво да правя в такъв случай?

МАРТА: Добре де, а знаеш ли изобщо какво искаш?

МАРК: Да си я върна. Да си върна предишния живот. С нея.

МАРТА: Нали си тръгна, защото не беше щастлив.

МАРК: Тръгнах си, защото *мислех*, че не съм щастлив.

МАРТА: И стана ли ти по-добре, като замина?

МАРК: Никак. *(Пауза.)* Точно обратното. Сега съм нещастен, *сега!*

МАРТА: Противоречиш си, Марк.

МАРК: Случва се. *(Пауза.)* Мислиш ли, че ако ѝ предложи пак да идем в Тоскана... бихме могли...?

МАРТА: В Тоскана... Където се чифтосвахте като животни, а? Само че... *(Пауза.)* Какво се случи последния път, когато бяхте там, Марк? Връзката ви се разпадна точно след това, нали?... Тя ми каза, че е станало нещо. Но така и не обясни какво.

МАРК: Отново в Тоскана. С нея... Може би така...

МАРТА: Но ти не можеш да ѝ предложиш подобно нещо, Марк. Ще ти откаже.

МАРК: Вече не ще и да чуе за мен, нали?

МАРТА: Не. И не ме карай да ти повтарям думите ѝ по телефона, че не искам да ми се самоубиеш пред очите.

МАРК: Какво да направя тогава?

Звъни телефонът на Жуана. Марта поглежда дисплея.

МАРТА: Не е тя... Жауме е!

МАРК: Жауме? Откъде се обажда?

МАРТА: Де да знам. От... от отвъдното, предполагам. Ще се обадиш ли? *(Подава телефона на Марк. Той отговаря.)* Много поздрави от мен. Страшно ми липсва.

МАРК: Жауме?

Появява се Жауме, рее се в дъното на сцената. Изглежда много щастлив. Марк и Марта не го виждат. Марк говори по телефона.

ЖАУМЕ: Здравсти, хлапе. Как си?

МАРК: Жауме!... Защо не ми каза, че...?

ЖАУМЕ: Какво да ти кажа? Че умирам? Ти не искаше да знаеш. То и аз не исках да знам. Знаеш ли какво помолих лекаря? Ако ми има нещо лошо, въобще да не чувам за него. Да ми каже, че съм пипнал силен грип и да ми предпишете каквото трябва. Само да не ми обяснява какво е всъщност.

МАРК: Ама...

ЖАУМЕ: И той чудесно се справи. Кажи на Марта, че съм много доволен от експерименталната терапия, която ми препоръча. Лекарствата бяха много силни, но ми удължиха живота. Иначе щях да умра, докато си още в чужбина. Заради нея подписах, че съм съгласен, добре, че даде зор... Предай ѝ моите благодарности.

МАРК (*Към Марта.*) Жауме вика, че благодари за...

ЖАУМЕ: Не бе, после ще ѝ кажеш. Дай сега по същество, че не разполагам с много време.

МАРК: Къде отиваш?

ЖАУМЕ: Никъде, просто минавам на по-горно ниво и ще ми е трудно да слеза обратно.

МАРК: По-горно ниво ли? Какво ниво?

ЖАУМЕ: Това на потъващите в забрава. Хайде, по-бързо.

МАРК: Какво бързо?

ЖАУМЕ: Да обсъдим най-важното. Тоскана. Искаш да си върнеш Жуана, но не върви да ѝ предложиш да идете там само двамата. Имам идея. Ами ако я накараме тя да ти предложи?

МАРК: Как?

ЖАУМЕ: Ще намисля как. Нали знаеш, че можеш да разчиташ на мен?

МАРК: Да. (*Пауза.*) Значи искаш Жуана и аз отново да се съберем?

ЖАУМЕ: И още как. Марта също.

МАРК (*Към Марта.*): Значи искаш Жуана и аз...?

МАРТА: О, ама разбира се... Няма да преживея второ такова смотано изпълнение като одева. Не дай си, Боже!

МАРК (*Към Жауме.*): И защо?

ЖАУМЕ: Не мога да го дишам оня тип, с когото е тръгнала да се жени.

МАРТА: И аз.

МАРК (*Към Марта.*): Ти чуваш ли го?

МАРТА: Не, но мога да си представя какво ти говори.

МАРК (*Към Жауме.*): Но нали ми каза за него, че...

ЖАУМЕ: Само за да те ядосам, човече. Ти ме заряза, когато най-много се нуждаех от теб. Все някак трябваше да си върна, нали?

МАРК: Все същият си.

ЖАУМЕ: Аха, до гроб! Че и оттатък... Ха-ха! Сам виждаш.

МАРК: Ще ми помогнеш ли?

ЖАУМЕ: Ще опитам. Но трябва да побързаме, вече ти казах. Много ми накъся времето... Ако успеем, ако пак идеш в Тоскана с нея, може би отново ще имаш шанса да преживееш онези десет минути на терасата на хотела... последният ден от екскурзията, след закуска... и ще можеш да... поправиш случилото се...

МАРК: Да го поправя ли? Ти... ти знаеш ли какво се случи?

ЖАУМЕ: Не, хлапе, не. Това, че съм мъртъв, не значи, че автоматично съм се сдобил с обяснението на всички загадки. Всъщност само ти знаеш какво се е случило тогава. (*Пауза.*) И само ти знаеш как да го поправиш...

МАРК: Нима?

ЖАУМЕ: Да.

МАРК: Как?

ЖАУМЕ: Като кажеш нещо, които никога преди не си се решавал да кажеш?... Не знам. Хайде, трябва да тръгвам. Целуни Марта от мен и ѝ предай, че тя беше любовта на живота ми. Виж ти... това пък аз докрай не се реших да кажа! Май всички сме от един дол дренки... Знаем ли... Остави, нищо не ѝ предавай, тя си знае.

МАРТА: Какво казва сега?

ЖАУМЕ: Кажй ѝ, че нищо... Нищо!

МАРК: Нищо.

МАРТА: Никакво „нищо“, за мен ти говореше, нали? Казвай!

ЖАУМЕ: Ех, че досадна жена бе!

МАРК: Какво да ѝ кажа?

ЖАУМЕ: Че *нейният* Жан е един тиквеник! Фукльо! Натегач! Нахалник! Че тя заслужава някой по-свестен!

МАРК: Това ли да ѝ предам?

ЖАУМЕ: Не бе, магаре. Предай ѝ, че сега, когато съм от другата страна, аз... Че... че животът винаги побеждава. (*Пауза.*) Е... Сбогом.

МАРК: Чакай, Жауме! (*Пауза.*) Как си?

ЖАУМЕ: Щастлив съм, Марк, въпреки всичко. Много щастлив. (*Пауза.*) Както ти сега. (*Пауза.*) Насън.

Тишина.

СЦЕНА 22

Бар. Марк, сам. Пристига Марта. Разцелуват се.

МАРТА: Здравсти.

МАРК: Здравей, как си?

МАРТА: Давай по същество, че нямам никакво време, измъкнах се за пет минутки от болницата и трябва да тичам обратно.

МАРК: Нещо случило ли се е?

МАРТА: Нося ти вести.

МАРК: От Жуана?

МАРТА: Не. *(Пауза.)* От Жауме.

МАРК: Моля?

МАРТА: Спокойно. Нямам халюцинации. Значи...

МАРК: Какво?

МАРТА: Абе много е шантаво... Ха-ха-ха!

МАРК: Явно е и забавно?

МАРТА: Ами... донякъде да. Значи... Жан отвори едни поверителни документи, които Жауме му беше оставил за четене след като умре... По негова изрична воля ги отвори. И сред документите намери и нещо много... Ще видиш, че ще ти хареса... Надявам се.

МАРК: Какво е то?

МАРТА: Копие от писмо до Жуана. Дал е оригинала на една куриерска служба да ѝ го достави... утре. В деня преди вашата годишнина. *(Пауза.)* Жауме... няма равен.

МАРК: И сте го прочели?

МАРТА: Да. Ето го. Заповядай. Ще го прочетеш преди нея. *(Дава му го.)* Много е дълго. Гледай, моля те, Жуана да не разбере, че ще ме убие. Тръгвам.

МАРК: Не, чакай. Какво пише?

МАРТА: Сам ще видиш.

МАРК: Добре... нещо хубаво ли е, или...?

МАРТА: Нали ти казах, мисля, че ще ти хареса. (*Навежда се към него.*) Ако искаш да започнеш от поантата, прочети най-напред последния абзац. Е, чао...

МАРК: Ей, Марта. (*Марта стира.*) Благодаря ти. И... честито.

МАРТА: А? (*Марк ѝ сочи корема.*) А, благодаря.

МАРК: Знаете ли вече какво е?

МАРТА: Да. Момче. Жан иска да го кръстим Жауме. А аз – не. Жауме... беше единствен. Нали разбираш?

МАРК: Да. Добре ли си?

МАРТА: Мисля, че никога през живота си не съм била толкова добре. (*Слага ръка на корема си.*) Сякаш това е било парченцето, което ми е липсвало, за да се подреди целият пъзъл. И сега всичко е толкова... нормално. Толкова... приятно. И с Жан никога не сме били така близки, така... добре! Всичко, което ни безпокоеше... изчезна яко дим. Може би просто вече не отдаваме чак такова значение на идиотщините, които ни се случваха и които... О. Закъснявам. Хайде, ти чети, интересно е. Ще се чуем.

Марта излиза. Марк взема писмото, прелиства го и зачита направо края.

ГЛАСЪТ НА ЖАУМЕ: ...дай му последна възможност, Жуана. Бъди смела. Та ти го обичаш. Преди да се омъжиш за онова скучно същество, пробвай още веднъж с Марк. В името на нашето приятелство! Заведи го отново в Тоскана. Непременно. Утре е денят на вашата годишнина. Направи му този последен подарък. После, когато се върнете оттам, прави каквото си решиш. Само идете в Тоскана. За последно. Заради мен, моля те. Сега, като умрях, вече знам със сигурност, че животът винаги побеждава. И ви обичам. Жауме. П.П.: Кажи на Марк, че „обичам ви“ в това писмо не е метафора за нищо. Не съм смъртник, а мъртвец, затова си значи просто „обичам ви“ .

Марк е объркан. В далечината се чува звънт на мобилен телефон. Марк се стряска, търси го с поглед.

ГЛАСЪТ НА ЖАУМЕ: Спокойно, Марк. Не е телефонът на Жуана.

МАРК: Жауме? (*Пауза.*) Жауме...

Светлините бавно угасват.

СЦЕНА 23

Ресторант. Жуана и Марк.

МАРК: Боли ме глава.

ЖУАНА: Взе ли хапче?

МАРК: Да.

ЖУАНА: Какво ти има?

МАРК: Нищо... Нищо ново. *(Пауза.)* Всъщност не съм добре. Тоест... *(Пауза.)* Абе ти знаеш.

ЖУАНА: Кое?

МАРК: Все едно, предпочитам да не го обсъждаме. *(Пауза.)*

ЖУАНА: И така ли смяташ да го оправяш?

МАРК: Кое?

ЖУАНА: Проблема си.

МАРК: Мислиш ли, че имам проблем?

ЖУАНА: Не знам, ти кажи.

МАРК: Никакъв проблем нямам.

ЖУАНА: Не си във форма. *(Пауза.)* И не от вчера, нали си даваш сметка?

МАРК: Не знам, ти кажи.

ЖУАНА: Искаш аз да ти кажа ли? *(Пауза.)*

МАРК: Не знам дали искам. Не знам.

ЖУАНА: От години си все така. *(Пауза.)* Много време стана вече. И не е моя работа да се боря с твоите състояния.

МАРК: Не.

ЖУАНА: Не. Но... *(Пауза.)*

МАРК: Но какво...?

ЖУАНА: Поне...

МАРК: Какво...?

ЖУАНА: Мога да те измъкна за няколко дни... *(Пауза.)* Само двамата... *(Пауза.)* Както преди.

МАРК: Какво имаш предвид?

ЖУАНА: „Такова щастие не е възможно два пъти за един живот.“ *(Пауза.)* Помниш ли кога и къде ми го каза?

МАРК: Отдавна. Насаме. *(Пауза.)* В Тоскана.

ЖУАНА: Заповядай. *(Пауза.)* За нашата годишнина. Отвори го.

МАРК: Какво е това?

ЖУАНА: Виж де.

МАРК: Екскурзия в Тоскана. Десет дни. Само двамата.

ЖУАНА: Радваш ли се?

МАРК: Както преди... *(Пауза.)*

ЖУАНА: Ами да. Преди, сега... може да си имаме грижи, но нещата не са чак толкова различни. От грижите няма къде да се скриеш. *(Пауза.)* Преди, сега... всъщност нищо не се е променило кой знае колко.

МАРК: Не.

ЖУАНА: Не. *(Пауза.)*

МАРК: Но... *(Пауза.)* Ти сериозно ли? Или...? *Сериозно?*

ЖУАНА: Радваш ли се?

МАРК: А ти?

ЖУАНА: Радваш ли се или не?

МАРК: Аз дали се радвам?

ЖУАНА: Да.

МАРК: *(Пауза.)* Ти... *(Пауза.)* Ти ме радваш.

ЖУАНА: Не. *(Пауза.)* Не. *(Пауза.)*

МАРК: Само двамата... *(Пауза.)* Както в началото...

ЖУАНА: Както в началото...

МАРК: Страхотен подарък. А аз нищо не съм ти приготвил.

ЖУАНА: Покани ме на вечеря.

МАРК: Не се брой. Заслужавах много повече. *(Приближава се до нея, за да я целуне. Мобилният ѝ телефон иззвънява. Марк се стряска.)* О, не... Не! Това *твоят телефон* ли е?

ЖУАНА: Момент... *(Взема звънящото апаратче. Поглежда дисплея. Сякаш не разпознава номера. Отговаря.)* Да? *(Пауза. Решава да затвори.)*

МАРК: Грешка ли беше? *(Пауза.)* Някой е сбъркал номера, така ли?!

ЖУАНА: Да. *(Пауза.)* Ти май не се радваш?

МАРК: Ей сега... се връщам? *(Пауза.)* В Тоскана. *(Пауза.)* С теб?...

Светлините бавно угасват.

ЕПИЛОГ

В Тоскана. Терасата на алпийски хотел, от която се разкрива живописен пейзаж. Ранна утрин. Жуана и Марк току-що са закусили. Тя става и го целува.

ЖУАНА: Отивам да оправя багажа.

МАРК: Как ме е яд, че си тръгваме.

ЖУАНА: И мен.

МАРК: Искаш ли да ти помогна?

ЖУАНА: Няма нужда. Чети си вестника. Нарисувай нещо. Оползотвори тези два часа, които остават... Аз ей сега ще се върна, няма да ми отнеме много време.

Жуана излиза. Марк чете вестника. Остава го. Гледа пейзажа. Взима хартия и въглен. Кани се да рисува. Изведнъж сложеният на масичката телефон на Жуана започва да звъни.

МАРК: Жуана, телефонът!

ЖУАНА (Зад сцената.): Виж кой е!

МАРК (Поглежда дисплея.): Няма име, само номер...

ЖУАНА (Зад сцената.): Не вдигай, да оставят съобщение!

Телефонът престава да звъни. Марк започва да рисува. След няколко секунди апаратчето издава къс сигнал. Марк надниква в стаята, за да се увери, че Жуана не го вижда. Хвърля поглед към телефона. Изкушава се да изслуша съобщението. Остава хартията. Взима телефона, натиска копчето и се съсредоточава...

МЪЖКИ ГЛАС: „Позна ли ме? Надали си забравила гласа ми. Аз съм. Години наред избягах дори мисълта за теб и пак не успях да те забравя. Колко нелепо се разделихме. И защо? Моя ли беше вината? Само моя ли? Хайде да се видим. Знам, че никога никого не си обичала като мен... Живеем в страшни времена. Светът е заприличал на кошмарен сън. Опитах се да преоткрия смисъла му далеч от теб и не успях. Нагледах се на потресаващи неща. Насилие, мизерия, ужас навсякъде. Глад. Смърт. Болка. Не издържам вече. Само с тебе мога да оцелея. Казаха ми, че си с друг. И че с него напоследък нещата не са никак розови. Значи сега е моментът. Нуждая се от теб. За да дишам. За да победи животът. Защото само когато сме заедно, си струва да ме има. Обичам те. Завинаги.“

Марк затваря. Влиза Жуана.

ЖУАНА: Къде са ти дрехите за пране? (Марк не отговаря.) Марк?

МАРК: Във второто чекмедже. (Пауза. Тя понечва да се върне в стаята.) Чакай. Познат ли ти е този номер? (Подава ѝ телефона.)

ЖУАНА: Не. (Пауза.) Защо?

МАРК: Ей така. Чуй си съобщението.

Жуана го изслушва. Мълчание. Марк я гледа.

МАРК: Е, и?

ЖУАНА: Някой е набрал грешен номер.

МАРК: Значи не съм аз?

Жуана го гледа.

ЖУАНА: Не. (Пауза.) Ти никога не би се решил да ми кажеш такива неща.

Жуана се усмихва и влиза в стаята. Марк остава сам, безкрайно сериозен.

КРАЙ.

Или пък не. Защото нещата могат да продължат и ето така:

Марк става все по-сериозен. Дишането му се учестява. Изглежда все по-разстроен. Затваря очи.

ГЛАСЪТ НА ЖАУМЕ: Само ти знаеш какво се е случило онзи ден. (Пауза.) И само ти знаеш как да го поправиш.

Отваря очи. Обмисля как да постъпи. Изведнъж скача и се втурва към стаята. Вътре Жуана изписква изненадано, защото Марк се е хвърлил върху нея и я е съборил на леглото. Любят се. Чуваме смеха на двамата и се догаждаме за движенията им. Пейзажът на Тоскана искри величествено под сияйното слънце.

АЛТЕРНАТИВЕН КРАЙ.